

תפ"ח 18347/07/15 - מדינת ישראל נגד פלוני

בית המשפט המחוזי בנצרת

31 ינואר 2017

תפ"ח 18347-07-15

בפני הרכב השופטים: בנימין ארבל, סגן נשיא

שאהר אטרש, שופט בכיר

יונתן אברהם, שופט

מדינת ישראל

נגד

פלוני

הכרעת דין

כבוד השופט בנימין ארבל, אב"ד:

"... היא באה אלי, מולי, במרחק, אין, היא הורגת אותי, היא דוקרת אותי ב-100 אחוז, אין לי, אין לי ברירה אחרת, קפצתי עליה, היא התחילה להתפרע, תפסתי לה את היד, באמת, באמת, בקושי הוצאתי ממנה את הסכין מהיד, ותוך כדי שהוצאתי ממנה את הסכין מהיד, דקרתי אותה, ועוד היא המשיכה להשתולל, עד שדחפתי אותה על הרצפה... תוך כדי זה שהצלחתי ל, ל, להפיל אותה, אחרי שהיא נדקרה, שמתי את הרגל על הגב שלה, שפשוט לא תשתולל, היא השתוללה בצורת טירוף, שאני באמת בחיים לא ראיתי דבר כזה. ונשפך הרבה דם, הרבה דם, ופשוט ניסיתי, אמרתי אני ארים טלפון מהר, אולי להציל אותה, הרגשתי שירד הרבה מאוד דם, צלצלתי למשטרה, ואמרתי להם דחוף, דחוף, כמה שיותר מהר, באמת, באמת, באמת... דיברתי עם המשטרה והסברתי להם שמה, והם באו, אבל נראה לי שהם באו מאוחר..."

[מתוך עדותו של הנאשם, עמ' 139 לפרוטוקול מיום 26.10.2016]

נגד הנאשם הוגש כתב אישום המייחס לו עבירה של רצח בכוונה תחילה לפי סעיף 300(א)(2) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן - "חוק העונשין").

עובדות כתב האישום

1. הנאשם ור.א. (להלן - "המנוחה" או "ר.א."), ניהלו מערכת יחסים זוגית במשך כעשרים שנה, כאשר בשנת 2006 נולד בנם המשותף (להלן - "הקטין"). בעשר השנים האחרונות חיו הנאשם והמנוחה יחד עם הקטין, תחילה באזור המרכז והחל משנת 2009 עברה המשפחה להתגורר במושב X שם הם בנו, בשנת 2011, בית (להלן - "הבית").
2. על פי המפורט בכתב האישום, לאחר המעבר למושב X ניסה הנאשם להמשיך ולהחזיק בעסק שניהל באזור המרכז, אולם התקשה בכך עקב המרחק הרב בינו לבין מקום מגוריו. העסק החל לצבור חובות כספיים, אשר אלצו את הנאשם למכור אותו, והוא נותר ללא עבודה. הנאשם ביקש מהמנוחה למכור את הבית ולשוב להתגורר באזור המרכז ולאחר שסירבה - ביקש לקבל את חלקו בשוויו של רכושם המשותף, על מנת שיוכל לעבור בעצמו.
3. במהלך שלוש השנים שקדמו להגשת כתב האישום התפתח בין הצדדים סכסוך על רקע המחלוקת בנוגע לאופן בו יש לחלק את רכושם המשותף והם המשיכו להתגורר באותו בית, בחדרים נפרדים.
4. עוד מסופר בכתב האישום כי במהלך אותה תקופה השמיע הנאשם, במספר הזדמנויות, איומים על חייה של המנוחה בפני קרובי משפחתה, עד שגמלה החלטה בליבו להמיתה.
5. לאחר ששהה כחודש וחצי בתל אביב, ביום 2015. _ _ שב הנאשם אל הבית שבמושב X. למחרת, בסמוך לשעה 06:00, ישב הנאשם בפינת האוכל בבית ושתה קפה כשברשותו סכין בה הוא הצטייד מבעוד מועד (להלן - "הסכין"). בסמוך לשעה 06:45, בעת שהבחין הנאשם במנוחה יוצאת מהחדר אותו חלקה עם הקטין, החליט לממש את שהחליט. על מנת להוציא את החלטתו אל הפועל הוא קם לעבר המנוחה, דקר אותה מספר דקירות באמצעות הסכין בצווארה, חתך אותה בגבה וכן פצע אותה בכפות ידיה, והכל לנגד עיניו של הקטין.
6. כתוצאה ממעשיו של הנאשם נגרמו למנוחה ארבעה פצעי דקירה בצוואר ובבסיסו, מלפנים ומאחור: חתכים בעורקי וורידי הצוואר הראשיים משני הצדדים; חתך בווריד התת-בריחי השמאלי, קטיעה מלאה של קנה הנשימה; פצעי חתך בגב העליון ופצעי חתך בכפות הידיים. המנוחה נפטרה כתוצאה מפצעי הדקירה בצווארה, אשר גרמו לאיבוד דם נרחב, וקטיעה של קנה הנשימה שמנעה כניסת אוויר לריאותיה.
7. בעטים של מעשיו אלה של הנאשם הוגש נגדו כתב האישום המייחס לו, כאמור, ביצוע עבירה של רצח.

המענה לכתב האישום

8. במענה לכתב האישום -שניתן עם פתיחת ההליך- טען הנאשם, כי המנוחה הצטיידה מבעוד מועד בסכין ובבוקר האירוע יצאה מחדרה לכיוונו בצורה מאיימת, כאשר הסכין בידה. בין הצדדים התפתח ויכוח ספונטני שגלש למאבק אלים, לגביו קיים אצל הנאשם "חסר" או "פער זיכרון". (גרסתו זו שונתה, כפי שנראה בהמשך).

9. הנאשם אינו חולק כי בינו לבין המנוחה נתגלעה מחלוקת בנוגע לאופן חלוקת רכושם המשותף, וכי מספר שנים עובר לאירוע עברו הוא והמנוחה להתגורר בחדרים נפרדים. הוא גם אינו חולק כי בני משפחתה של המנוחה היו מעורבים בפרטי הסכסוך וכי הוא ביקש את מעורבותם על מנת להביאו לפתרון.
10. כן אין מחלוקת, כי הנאשם הגיע לביתם המשותף של הצדדים יום קודם לאירוע, לאחר ששהה תקופה עם אביו באזור המרכז.
11. הנאשם אינו חולק גם כי ביום שקדם לאירוע נשוא כתב האישום התנהל ויכוח בינו לבין המנוחה, לאחר שנודע לו כי היא מכרה את רכבם המשותף, וכי הנאשם רגז על כך שהדבר נעשה בלא ידיעתו ומעורבותו. עם זאת, הנאשם כפר בכך שאיים על המנוחה במהלך אותו ויכוח.
12. לטענת המאשימה, לאחר שהנאשם השלים את הליכי העברתו של אביו הקשיש לבית אבות, הוא שב אל ביתם המשותף של הצדדים מתוך כוונה לגרום למותה של המנוחה בכוונה תחילה. לעומתה, טוען הנאשם כי הוא שב לבית, שהינו ביתו, כדי לשוחח עם המנוחה ולהגיע איתה להסכמות בנוגע לחלוקת רכושם המשותף ובראש ובראשונה, מכירת הבית, על מנת שיוכל להמשיך בחייו.
13. על פי הנטען בכתב האישום, ביום האירוע ועל מנת להוציא את תכניתו אל הפועל, הצטייד הנאשם בסכין, באמצעותה הוא דקר את המנוחה, מספר דקירות קטלניות, לאחר שיצאה מחדרה. הנאשם הודה בדקירתה של המנוחה, דקירה אחת, אולם טען, כאמור, כי לא הצטייד בסכין מראש, אלא המנוחה היא שהתקרבה אליו בצורה מאיימת כאשר הסכין בידה, וכי הדקירה היחידה אותה דקר את המנוחה אירעה בעת שהוא נאבק בה והתגונן מפניה.
14. הנאשם הודה בכך שגרם למותה של המנוחה, אולם טען כי לא עשה זאת בכוונה תחילה, אלא כי זו תוצאה מצערת של המאבק האלים שהתפתח בין הצדדים בעת שהנאשם ניסה להתגונן מפני המנוחה, אשר ניסתה לתקוף אותו עם הסכין. לדבריו, בלית ברירה, הוא קפץ על המנוחה ובעת שהוציא את הסכין מידה, הוא דקר אותה ולאחר שהיא המשיכה להשתולל, הוא דחף אותה על הרצפה. יצוין, כפי שיפורט בהרחבה בהמשך, כי גרסה זו שמסר הנאשם בעדותו בבית המשפט שונה מהגרסה אותה הוא מסר, בין היתר בחקירותיו במשטרה, שם הוא טען כי בעת שדחף את המנוחה היא נפלה על הסכין וכתוצאה מכך היא נפצעה.
15. לטענת הנאשם, מיד עם קרות האירוע הוא פעל להזעיק את גורמי ההצלה, ואולם אלה הגיעו מאוחר ולא עלה בידם להציל את המנוחה. לטענת המאשימה, חלפו דקות ארוכות בין דקירת המנוחה בידי הנאשם לבין הזעקת העזרה על ידיו.
16. אין מחלוקת כי מותה של המנוחה נגרם בשל איבוד דם נרחב ומהיר כתוצאה מפצעי דקירה בצווארה, שגרמו

לקטיעה של כלי דם ראשיים ושל קנה הנשימה.

טענות ההגנה (והגרסאות המשתנות) של הנאשם

17. לטענת ההגנה, המאשימה לא הוכיחה מעל לכל ספק סביר את יסודות עבירת הרצח ולחלופין, התמלאו התנאים הקבועים בסעיף 300א(ב) לחוק העונשין, כך שמעשיו של הנאשם חרגו במידה מועטה מתחום הסבירות הנדרשת לפי סעיף 34טז לשם תחולת הסייג של הגנה עצמית.
18. בנוסף, טוענים הסנגורים כי לא הוכח ביצועם של מעשי הכנה בידי הנאשם, מהם ניתן ללמוד על תכנון מוקדם של המעשים, ובכלל זה לא הוכח כי הנאשם הצטייד בסכין מבעוד מועד. לעומת זאת, לטענתם, הוכח כי הנאשם הינו היחיד שמטפל באביו ועקב התדרדרות במצבו הוא נדרש לנסיעות תכופות לאזור המרכז. בנוסף, במסגרת תכנון עתידו התעסוקתי פעל הנאשם להוצאת רישיון להפעלת מונית וגם התנהלותו של הנאשם בבוקר האירוע מלמדת על התנהלות שגרתית, אשר אינה תואמת להתנהלות המצופה מאדם שמתכוון מבעוד מועד לביצוע רצח ומלמדת דווקא על שהאירוע התרחש בספונטניות וללא תכנון מוקדם.
19. הנאשם חש כי המנוחה מהווה סכנה מיידית ומוחשית על חייו עת שמה פעמיה לעברו בעודה אוחזת בסכין. למרבה הצער, ניסיונו של הנאשם להדוף את המנוחה התפתח לקטטה שהסתיימה במותה של המנוחה. התנהלותו של הנאשם מיד לאחר האירוע מעידה על לחץ ובלבול רב בו היה נתון ומלמדת כי לא תכנן את האירוע.
20. עוד טוענת ההגנה, כי התנהגותה של המנוחה, אשר קרבה אל הנאשם עם סכין בידה ונופפה בה מול פניו מהווה הן קינטור אובייקטיבי והן קינטור סובייקטיבי, והיא שהביאה לתגובתו הספונטנית והמיידית של הנאשם, ללא הפעלת שיקול דעת או אפשרות לבחון את התוצאה הקטלנית.
21. פעולותיו של הנאשם עובר לאירוע ובסמוך לאחריו מעידות כי הוא לא חפץ במותה של המנוחה ואף לא צפה את התוצאה הקטלנית. הנאשם לא כיוון לצווארה של המנוחה וכלל לא היה מודע היכן דקר אותה, והוא אף הזעיק את כוחות ההצלה והאיץ בהם במטרה לנסות להציל את חייה של המנוחה.
22. סנגוריו של הנאשם מודעים לכך כי הגרסאות שמסר בחקירותיו במשטרה ובעת השחזור אינן תואמות את הממצאים האובייקטיביים שנמצאו על המנוחה ובזירת האירוע ומבקשים להסביר זאת בהסתמך על חוות דעתו של פרופ' טיאנו אשר התרשם, לדבריהם, "כי הנאשם שרוי במצב של קיבעון רגשי-קוגניטיבי המתבטא בתגובה רגשית למצב דחק חריג... אך שלל בתוקף תסמינים של התחזות".
23. כן הם טוענים, כי כפי שעולה מעדותה של המומחית לרפואה משפטית, ד"ר גיפס, לא נדרש כוח מיוחד על מנת לקטוע את קנה הנשימה. זו יכולה הייתה להיגרם גם כתוצאה משליפתה של הסכין מגופה של המנוחה.
24. הנאשם נאלץ להתגונן מפני תקיפה בידי המנוחה ובהתאם לעדותה של ד"ר גיפס, הדקירות הקטלניות אותן דקר את המנוחה היו בהפרש זמנים קצר מאוד, בעודה בחיים. מטעם זה סבורים באי כוחו של הנאשם כי לא ניתן ללמוד ממספר הדקירות על כוונה להמית את המנוחה. בפרט, לטענת הסנגורים, נוכח המבנה ותכונותיהם של הצוואר וקנה הנשימה, לא ניתן ללמוד מעומק תעלות הדקירה ומקטיעתו של קנה הנשימה על קיומה של חזקת הכוונה.
25. עוד טוענים באי כוחו של הנאשם, כי קיימות סתירות מהותיות בגרסאותיהם של העדים שהעידו מטעם המאשימה. מדובר בגרסאות מתפתחות ומתגברות ומטעם זה לא ניתן לסמוך עליהן. לטענתם, חלק מהעדים מסרו גרסה בנוגע לאיומים שלכאורה השמיע הנאשם כלפי המנוחה רק במסגרת עדותם בפני בית המשפט, ולא

- הזכירו זאת בעת שנחקרו במשטרה. בנוסף ולגופו של עניין, תוכנן של העדויות והדמיון ביניהן מעוררים חשש לתיאום גרסאות. כן הם מדגישים, כי מדובר בעדויות של בני משפחה של המנוחה וכי מקום בו מתעורר בליבו של בית המשפט, ולו הקל שבספקות לתיאום עדויות בין בני משפחה, עליו לראותן כאילו היו עדות אחת.
26. לטענת הסנגורים, גרסתם של בני המשפחה לפיה חרף האיומים שלכאורה השמיע הנאשם כלפי המנוחה הם לא פנו למשטרה, נוכח סירובה של המנוחה, אינה סבירה ואינה הגיונית, והם מבקשים שלא לקבלה.
27. לחלופין, כאמור, טוענים באי כוחו של הנאשם כי מתקיימים יסודותיו של סעיף 300א(ב) לחוק העונשין, אשר מאפשר להטיל על הנאשם עונש קל מזה הקבוע בסעיף 300 לחוק.
28. לגבי חוות הדעת שערך פרופ' טיאנו, אשר התקבלה כעדות ראשית מטעמו, טוענים הסנגורים כי המאשימה נמנעה מלחקור אותו בחקירה נגדית או להגיש חוות דעת לסתור מטעמה. בהתאמה, מבקשים באי כוחו של הנאשם לראות בחוות דעתו של פרופ' טיאנו כחוות דעת מוסכמת שהמאשימה אינה חולקת על מסקנותיה.
29. עוד טוענים באי כוחו של הנאשם למחדלים בחקירת המשטרה בזירת האירוע משום שפעלה מתוך הנחה כי הנאשם רצח את המנוחה ומטעם זה התעלמה מממצאים אובייקטיביים בזירה וממצאים פורנזיים על הנאשם, למרות שהוא טען שהתקיימה קטטה בינו לבין המנוחה. בפרט מדגישים באי כוחו, כי מומחה הזירה לא התייחס לסיר, למערוך, לשברי זכוכית ולמקל שנמצאו בזירה, ולא בחן באיזה אופן הם עשויים להשפיע על מסקנות חוות דעתו. הוא גם לא שלל קיומם של כתמי דם במקומות נוספים ברחבי הבית.
30. לטענת הסנגורים, גם השחזור שבוצע עם הנאשם לא נערך על פי הכללים. שכן החוקר שהוביל את השחזור ציין כי לא היה מודע בעת השחזור לטענות של הנאשם.
31. בנוסף, לטענתם, הפצעים שנגרמו לנאשם במהלך האירוע תועדו אמנם בתחנת המשטרה אולם לא הועברו לבחינתו של המכון לרפואה משפטית, ולכן לא הזדמן לד"ר גיפס לבחון אם אלה פצעי הגנה.
32. עוד טוענים הסנגורים כי גם חוקרת הילדים, אשר גבתה את עדותו של הקטין, לא הייתה מודעת למלוא פרטי האירוע וכתוצאה מכך לא עימתה אותו עם גרסת הנאשם. כן היא העידה, כי לא הייתה מודעת לאוטוזם ממנו סובל הקטין.
33. לטענת הסנגורים, מחדלי החקירה הנטענים פגעו באופן משמעותי בהגנתו של הנאשם.

חומר הראיות:

34. מטעם המאשימה העידו חוקרי המשטרה רס"ב דני ביטן שערך שחזור עם הנאשם; רס"ב סעיד סלימאן, רס"מ עמיד סלאמה, רס"מ ויסאם חסאן ורס"ב בוטרוס רושרוש, אשר חקרו את הנאשם ועדים נוספים בסמוך לאחר האירוע. תיעוד השחזור והודעות הנאשם במשטרה הוגשו בהסכמה (ת/21 - ת/27, ת/32 - ת/33). כן הוגש תמלול הקלטה עם אמרות של הנאשם משיחתו עם מוקד 100 של המשטרה בסמוך לאחר האירוע (ת/13).
- בנוסף, העידו ד"ר הדס גיפס - רופאה משפטית מהמרכז הלאומי לרפואה משפטית, אשר העידה בנוגע לפציעות והחבלות שנגרמו למנוחה וסיבת מותה (חוות הדעת שערכה הוגשה וסומנה ת/53); גב' לילך פרונט - עובדת המעבדה הביולוגית במכון לרפואה משפטית; פקד ירון חירובסקי, מפעיל מעבדה ניידת לזיהוי פלילי - אשר בדק את הנאשם ואת זירת האירוע (ת/48 - ת/49); ד"ר דולב קליבנסקי - רופאה מתמחה לפסיכיאטריה, אשר ביום האירוע בדקה בדיקה ראשונית את הנאשם (ת/60).
- כמו כן, נשמעו עדויותיהם של בני משפחת המנוחה: מר א.א. - אח של המנוחה; גב' ע.א. - גיסתה של המנוחה; מר

נ.א. - אח של המנוחה; מר א.א.מ. - בן זוג של אחיינית של המנוחה; מר א.ב.א. - אחיין של המנוחה; גב' י.ש. - אחות של המנוחה, מר ש.א. - חבר משפחתה של המנוחה. עדים אלה העידו לגבי מערכת היחסים בין הנאשם למנוחה, הסכסוך הממושך בנוגע לחלוקת רכושם המשותף ואיומים שהשמיע הנאשם כלפי המנוחה בעבר. בנוסף, העידו גב' ב.ה. - סייעת בכיתה בה לומד הקטין, אשר מלווה אותו בהסעה לבית הספר; גב' ר.א. - מורה לחינוך מיוחד, מחנכת של הקטין; גב' י.ב. - יועצת בית הספר בו לומד הקטין; הגב' לביבה (לולו) נאסר, חוקרת ילדים שבאמצעותה הוגשה עדותו של הקטין וד"ר י.ק., פסיכולוג קליני שעבד בבית הספר בו לומד הקטין. עדותו של הקטין לא נשמעה בהתאם לחוות דעתה של חוקרת הילדים.

35. מטעם הנאשם: העיד הנאשם עצמו וכן הוגשה לעיונו חוות דעת מומחה בפסיכיאטריה שנערכה בידי פרופ' ש. טיאנו (נ/12). חוות דעתו של פרופ' טיאנו הוגשה באיחור ניכר ובא כוח המאשימה הודיע כי הוא מוותר על חקירתו.

הרקע למעשה - איומים שהשמיע הנאשם כלפי המנוחה עובר לרצח

36. כאמור, טוענת המאשימה כי הנאשם גמל לשים קץ לחיי המנוחה ואף הצהיר על כוונתו זו. לשם כך הובאו מספר עדים.

גב' ע.א., גיסתה של המנוחה, מסרה בהודעתה הראשונה במשטרה ביום 2015.2.21. (נ/5) כי "**כל הזמן (הנאשם) איים שהוא יפגע בה כל הזמן...**". באותו יום נגבתה הודעה נוספת מהגב' ע.א. (נ/6א), שם היא סיפרה, בגיליון מס' 2, כי בין הנאשם למנוחה הייתה מחלוקת על רכוש וכי ביום שקדם לאירוע הנאשם הגיע אל ביתה של העדה וסיפר לה כי הוא כועס על שהמנוחה מכרה את הרכב וכי "**זה עניין של כמה ימים...**". בנוסף, מסרה גב' ע.א. כי הנאשם הרבה להתבטא בפניה באיומים נגד המנוחה, אולם לא פירט מה בכוונתו לעשות.

37. גב' ע.א. חזרה על דברים אלה בעדותה בפנינו (עמ' 53 לפרוטוקול מיום 2016.2.21), והוסיפה כי הנאשם אמר לה כי המנוחה "**עושה שטויות**" והורה לה למסור לבעלה נ.א. "**זה ייקח כמה ימים**", והיא הבינה כי דבריו נאמרו בהקשר שלילי (עמ' 54 לפרוטוקול). עוד היא סיפרה בעדותה, כי הנאשם אמר בפניה "**אני אעשה לזה סוף, אני אגמור את זה, זה לא ייגמר טוב, אתם תצטערו, אם אני יוצא פה אני לוקח איתי עוד שתיים, אני יוצא פה בארון, אני אשחט אותה...**" (עמ' 55 לפרוטוקול ש' 27-28 וכן עמ' 56). לשאלתו של הסנגור עמדה העדה בתוקף על כך ששמעה זאת במו אוזניה ולא מאחרים (עמ' 67 ש' 19), הגם שלא מסרה כך בהודעותיה במשטרה. לדבריה, היא שיתפה את בני המשפחה ואת המנוחה בדברים שהשמיע הנאשם והמנוחה הורתה לה לא להתערב (עמ' 56 ש' 11-12). הסבריה מדוע לא פירטה מלכתחילה במשטרה - בהודעותיה הראשונות, שנמסרו סמוך למות המתלוננת, עולים גם מההודעות עצמן שהוגשו על ידי ההגנה. כך, בהודעתה הראשונה, נ/5, היא ציינה שהנאשם אמר נסער "**וזה יקח עוד כמה ימים**". בשלב זה היא נשברה וחדלה מעדותה. על דברים אלה היא חזרה גם בהודעתה השנייה נ/6 (מוקלד כ-נ/6א'), שגם היא הופסקה. סבורני כי גם כאן העבירה העדה בצורה ברורה את רוח האיומים. איני רואה בעדותה משום עדות כבושה העלולה להיות עדות שתואמה לצורך משפט, לאור רוח הדברים שנמסרו ולאור סערת הרגשות בה הייתה בעת החקירה. העדה אף הדגישה את הרושם המאיים והתחושה הכבדה שהותיר בה הנאשם (עמ' 58 לפרוטוקול ש' 23). עדותה נאמנה עלי ויש בה כדי להעביר את הרוח המאיימת שנשבה מצידו של הנאשם.

38. א.א., אחיה של המנוחה ותושב המושב בו התגוררה המנוחה, העיד על יחסים טובים וקרובים עם המנוחה והנאשם (עדותו מיום 15.2.2016, בעמ' 45 ש' 14-19, עמ' 63 ש' 12). בפניו העיד א.א. כי **"הנאשם אמר בפניי לא פעם שהוא עולה למעלה, הוא מעלה איתו עוד שני אנשים, אין לו מה להפסיד"** (פרוטוקול מיום 15.2.2016, עמ' 55 ש' 3-4), וכי הם עוד יצטערו על כך שאינם משכנעים את המנוחה למכור את הבית (עמ' 60 ש' 14-22). לדבריו, כחצי שנה לפני האירוע התקשר אליו הנאשם מוקדם בבוקר והזעיק אותו. בשיחתם **"אמר שהוא היה ככה רחוק מהאירוע מלעשות משהו גדול, זה אני זוכר בפירוש"** (עמ' 60-61). עוד סיפר א.א., כי מיד לאחר האירוע ראה את הנאשם בזירה נינוח **"ראיתי אותו רגוע כאילו, ממש הרגשתי, ההרגשה שלי כאילו עשיתי את שלי, נגמר הסיפור, ממש ככה. הרגשתי, זה היה לי כאילו מן תשובה לכל האיזמים שהיו"** (עמ' 46 ש' 16-18). והוא הוסיף **"ראיתי את הקטין כזה ב, בערך באמצע מהמרחק מהחלון לחדר, רצתי מיד להוציא אותו כי הדהד לי בראש כל הזמן המשפט, אני אין לי מה להפסיד, עולה למעלה, מעלה איתי עוד שתיים, פחדתי שיקרה משהו לקטין..."** (עמ' 48 ש' 4-10 וש' 30-32) [כאמור, הקטין, הינו בנם של הנאשם והמנוחה - ב.א.].
39. נ.א., אחיה של המנוחה ובן זוגה של ע.א., סיפר בעדותו כי שמע את הנאשם מאיים שירצח את המנוחה במהלך כל תקופת הסכסוך (פרוטוקול מיום 21.2.2016 עמ' 70 ש' 13). לדבריו **"הוא איים, הוא אמר כל הזמן...נ.א. אני אעשה משהו קיצוני"** (עמ' 70 ש' 19). כן הוא סיפר כי בשל ריבוי ותכיפות האיזמים, בני המשפחה לא התייחסו אל האיזמים ברצינות וכי המנוחה ביקשה מהם שלא להתלונן (עמ' 70 ש' 28, עמ' 71 ש' 16-22).
40. מר א.א.מ., בן זוגה של אחיינית של המנוחה (בתו של נ.א.), העיד ביום 9.3.2016 על פגישה שהייתה לו עם הנאשם כשבוע עובר לאירוע. לדבריו, מסר לו הנאשם כי סיים לטפל בענייניו של אביו וכעת הוא פנוי לטפל בענייניו מול המנוחה **"הוא השתמש במילים כן, כן, לא, לא, אמרתי לו מה זאת אומרת? מה, מה הולך להיות? ... הוא אמר אני, אה, אני אשחט אותה עם סכין כמו תרנגולת"** (הדגשה הוספה - ב.א.) **הסתכלתי לו בעיניים, הוא היה מוזנח, הוא היה לא מגולח, אחרי עשרות פעמים שהוא אמר את זה, לא במשפט הזה, הוא היה אומר תמיד שהוא יעשה משהו, שהוא יעשה את זה...."** (עמ' 49 ש' 18-30). א.א.מ. סיפר עוד כי הנאשם התקשר אליו יום לפני האירוע ושאל אם היה מעורב במכירת רכבה של המנוחה. **"אמרתי לו לא, אני לא מעורב, והוא היה מאוד נסער בטלפון... גם שאלתי אותו, מה, מה קורה איתך? מה, אתה נשמע לי ככה זה, הוא אמר לי אמרתי לך מה אני הולך לעשות"** (עמ' 50 ש' 15-22). ואכן, בדו"ח שנשאב מהטלפון הסלולרי של הנאשם, עולה כי אכן התקיימה שיחת טלפון בינו לבין העד יום לפני האירוע - 2015.03.29 (ראה ת/39- רישום הנוגע לשיחה למנוי בשם א.ה. [א.א.מ. בעלה של האחיינית, ה. - ב.א.]).
41. מר א.א.ב., אחיין של המנוחה, סיפר על יחסים קרובים עם הנאשם. לדבריו, מספר חודשים עובר לאירוע, אמר לו הנאשם כי איש מבני המשפחה אינו מתערב ומסייע בפתרון הסכסוך וכי **"אם אני לא אקבל את מה שמגיע לי אז אני אהרוג אותה ואת הקטין. אם אני לא אקבל את מה שמגיע לי אני אהרוג אותה ואת הקטין"** (פרוטוקול מיום 9.3.2016 בעמ' 59-60). עוד סיפר א.א.ב. כי יום לפני האירוע התקשר אליו הנאשם, סיפר לו כי שיכן את אביו בבית אבות ודאג גם למדור לבנו **"ועכשיו אני בא למושב ולגמור את העניינים... אני מגיע והפעם או שייצא עשן שחור או עשן לבן"** (עמ' 60-61). כמו כן, סיפר א.א.ב. כי בשיחה אחרת שהייתה לו עם הנאשם **"אמר לי שהוא מגיע לסגור את העניינים ואם אינני טועה הוא הוסיף את המילים היא תצא מפה רק בארון"**. (הדגשה הוספה - ב.א.); (עמ' 61 ש' 10-12). בחקירתו הנגדית מסר העד כי בעקבות ניסיון קודם של אימו להתערב בסכסוך נוצר נתק בין משפחתו לבין המנוחה, משום שהיא לא רצתה

במעורבותם (עמ' 61 ש' 17-26). (שיחות אלה גם הן מופיעות בת/39 תחת השם אב.א., האחת ביום 2015. _.

והשניה יום קודם לרצח).

42. מר ש.א., חבר של משפחתה של המנוחה אשר הכיר גם את הנאשם, סיפר בעדותו כי באחת משיחותיו עם הנאשם, כשישה או שבעה חודשים עובר לאירוע, ביקש ממנו הנאשם שיעשה לו טובה ויגיד לאחיה של המנוחה, נ.א., שהוא קלט שהנאשם יכול להיות מסוכן והדגיש **"שאתה קלטת, לא שאני אמרתי"** (עמ' 114 לפרוטוקול מיום 16.3.2016 ש' 21-23).

43. בחקירה נגדית נשאל מר נ.א. אם שמע מהנאשם איום לפגוע במנוחה או על כוונה לרצוח אותה, והשיב בשלילה (עמ' 115 ש' 23-26).

אמרות של המנוחה עובר לרצח והחשש שלה מהנאשם

44. בנוסף לעדויותיהם של בני משפחתה של המנוחה וחברם בנוגע לאיומים שהשמיע הנאשם כלפי המנוחה, נמסרו עדויות גם לגבי אמרות של המנוחה והחשש שהביעה מפני הנאשם עובר לאירוע.

45. כך, מסר מר א.א., כי זכור לו שהמנוחה הגיעה אליו לאחר ריב שהיה לה עם הנאשם ולשאלתו מדוע היא אינה מגישה תלונה במשטרה היא השיבה: **"אוי ואבוי לי, הוא אמר שאם אני אגיש תלונה כבר חצי בית לא יעניין אותו"** (עמ' 55 לפרוטוקול מיום 15.2.2016 ש' 12-16, עמ' 71 ש' 15-23). והרמז ברור לנו. בנוסף, סיפר א.א. כי יום לפני האירוע התקשרה אליו המנוחה וסיפרה לו כי התווכחה עם הנאשם וכי **"הוא הרים עליה מגב, מקל של מגב, משהו כזה, מטאטא, מגב..."** (עמ' 56-57).

46. באופן דומה סיפרה בעדותה גב' ש.ל., שכנתה של המנוחה, כי פגשה בה ביום שלפני האירוע, בשעות הצהריים, בעת שהמנוחה המתינה לשובו של בנה מבית הספר. לשאלתה של ש.ל. מדוע ממתינה המנוחה מחוץ לביתה בחום הכבד היא השיבה **"שלא נעים לה להיות בפנים עם נ."** (פרוטוקול מיום 21.2.2016, עמ' 39 ש' 12-20). ש.ל. שאלה את המנוחה מדוע היא חוששת מהנאשם ועל כך השיבה לה המנוחה כי **"יום לפני היה להם איזה חיכוך והוא הרים עליה מטאטא ואמר לה אני אהרוג אותך אם לא תצאי והיא אמרה אני חושבת שאני צריכה להשיג לי גז מדמיע..."** (עמ' 40 ש' 1-3).

47. גב' ע.א. סיפרה בעדותה כי בערב שקדם לאירוע היא התקשרה אל המנוחה לשתף אותה בחשש שעורר בה הנאשם במפגש האחרון שהיה לה עמו, והמנוחה סיפרה לה כי היא נעלה עצמה בחדר שלה (פרוטוקול מיום 21.2.2016 עמ' 65-66).

48. גב' י.ש., אחות של המנוחה, העידה כי הנאשם איים והתעלל נפשית במנוחה ושנא את בנם המשותף. לדבריה, הציעה למנוחה להגיש תלונה במשטרה ועל כך נענתה **"ביום שתיגשי הוא ירצח אותי, הוא יגמור אותי. את רוצה לזרז את זה? בבקשה"** (פרוטוקול מיום 9.3.2016 בעמ' 46 ש' 16-18).

49. גב' פ.א., אחות נוספת של המנוחה, ביקרה אותה בערב שלפני האירוע והבחינה כי המנוחה מבוהלת ומקפידה לנעול את חדרה. כאשר שאלה את המנוחה מדוע היא מבוהלת נענתה "הוא הרים עלי מקל..." (עמ' 117 לפרוטוקול מיום 16.3.2016 ש' 14-16, 29-30).

50. בנוסף, ממוצג ת/43 ניתן ללמוד, ולו במעט, על הלך רוחה של המנוחה בלילה האחרון שבבוקרו אירע האירוע. מדובר בצילומי מסך של התכתבות שהתקיימה בין המנוחה לבין גב' א.י., במסגרתה כתבה המנוחה בשעה 23:25 "אני מתה לישון אבל אני לא אעשה זאת. בטח לא היום". ובבוקר האירוע, בשעה 6:42 "..."ישנתי רק לפנות בוקר אבל שינה טובה". יצוין כי בשל מצבה הרפואי, בת שיחה של המנוחה, גב' א.י., לא התייצבה לעדות בפנינו, אולם הוצגה כראיה עצמאית הרשומה המופיעה במכשיר הטלפון של המנוחה - ת/40- שנתפס ורישומיו נפרקו על ידי מחלקת הסייבר של המשטרה (ת/38+ת/40, וכן דו"חות המוצג לגבי הטלפון- המלמדים כי הטלפון נתפס מידי הקטין והועבר לבדיקה, ת/69, ת/7, ת/41, ת/16).

51. באשר לקבילות אמרותיה של המנוחה, צודק ב"כ המאשימה בהפנותו אצבע לעבר הוראת סעיף 10(2) לפקודת הראיות [נוסח חדש], הקובעת:

"10. עדות על אמרה שאמר אדם שנעשה בו, לפי הטענה, מעשה אלימות, והאמרה נוגעת לאותו מעשה או לנסיבות-לואי שלו, תהא קבילה אף אם האדם שאמר אותה אינו נוכח כעד ואף אין להביאו למשפט משום שהוא נפטר או תשוש או חולה או נעדר מן הארץ, ובלבד שנתקיימה באותה אמרה אחת מאלה:

(1) ...

(2) היא נוגעת למעשה האלימות לפי סדר האירועים עד כדי היותה חוליה בשלשלת הנסיבות הקשורות במישרין לביצוע העבירה;

(3) "...".

52. בהסתמך על הוראה זו, קבע בית המשפט העליון בע"פ 7832/00 יעקובוב נ' מדינת ישראל (20.1.2002):
"הדרישה שהאימרה תהווה חלק משרשרת האירועים מותנית בהתייחסותה במישרין לאותם אירועים ובאמירתה בתקופת ההתרחשות המשתרעת גם על אמירות שנאמרו לפני המתרחש בלב האירוע וגם לאחריו. הסביר זאת השופט קדמי:
"התנאי בדבר 'מועד האירוע'... מתאפיין ב'גמישות', באופן שהוא עשוי לכלול גם אמירות הנאמרות בסמוך לתחילת התרחשותו של האירוע וגם כאלה הנאמרות סמוך לאחר שהתרחשות האירוע הסתיימה..." (ע"פ 4004/93 יעקובוביץ נ' מדינת ישראל [18/02/96]).

.....
כאמור, סעיף 10(2) לפקודת הראיות מתנה את קבילות האימרה בכך שלא ניתן להביא לעדות את נותנה. החוק יוצא מתוך הנחה כי מצבו של קורבן האלימות מהווה ערובה נסיבתית לאמיתות דבריו בהתקיים יתר התנאים המפורטים בסעיף 10 לפקודה. ראו א' הרנון דיני ראיות (כרך ב) [14], בעמ' 169.
בענייננו דברי המנוחה על אלימותו המתמשכת של המערער כלפיה ועל התעללותו בה במשך שנים נאמרו ביום שבו שלחה יד בנפשה, והם נמנים על שרשרת המעשים שהובילו אל

מותה, לכן הם עומדים בתנאים הקבועים בסעיף 10(2) לפקודה ומהווים חלק מן האירוע."

53. דברים אלה הולמים גם את הראיות שבפנינו. יודעים אנו, כי המנוחה קיפחה את חייה במהלך סכסוך אלים שנתגלע בינה לבין הנאשם. הראיות שהובאו, בין במישרין מפי העדים, ובין כעדות מפייהם אודות אמרות ששמעו מפי הקרבן, סמוך לפני יום מותה, וברצף אחד הנמשך עד סמוך לפני מותה, נוגעות לשרשרת האירועים שהובילו למותה. הראיות נוגעות במישרין לחששה המיידית של המנוחה מפני הנאשם ולאיומים שהפנה כלפיה גם באזני אחרים, כפי שהבאנו לעיל. אף הנאשם עצמו פירט בעדותו את העובדה כי המנוחה הסתובבה במועדים הסמוכים לאירוע כשבידה סכין (ראה עדותו בישיבת יום 26.10.2016, במהלכה חזר פעם אחר פעם על טיעון זה). אין חולק על כך כי כיוון לאותה סכין, אשר שימשה לקיפוד פתיל חייה, כאשר העובדה כי הסתובבה עם סכין כאמור משתלבת במסכת המתוחה שבין השניים, ולסכסוך העמוק והטעון שביניהם.

על כן, גבי דינו נתמלאו התנאים הקבועים בסעיף 10(2) לפקודת הראיות באשר לשרשרת המעשים שהובילו אל מותה של המנוחה.

סיכום ביניים

54. מסכת הראיות שהובאה עד כה מעידה על האווירה המתוחה ששררה בין בני הזוג. האיומים עליהם העידו בני המשפחה, אמנם כאיש אחד, אינם נחזים כמתואמים. כל אחד מן העדים שמע נוסח שונה של דברים מפי הנאשם, והעיד על התנהגותו. כל אלה, בצירוף לראיות אודות החרדה הרבה בה הייתה המנוחה שרויה, יוצרים מארג ראייתי ברור על כך כי הנאשם גמל בליבו לפגוע במנוחה ובבנו הקטין והביע את החלטתו זו בצורה בוטה. עדויות כל בני המשפחה נשמעו אמינות, כנות ומשקפות את אשר שמעו וראו - כל אחד מהם בנפרד. חלק מן הראיות נתמכות בממצאי מחקרי התקשורת. אין כאן גרסאות מתפתחות, כטענת הסניגורים. בדברים אלה, בהשתלבם במכלול הראייתי הכולל, יש כדי ללמדנו על הלכי רוחו של הנאשם שהביאו למעשה ההמתה ועל תרומתם ליסוד ההחלטה להמית שבבסיס עבירת הרצח. איני מקבל את עמדת ההגנה, כאילו נרקחה הגרסה מראש בידי בני המשפחה. עדויותיהם הנפרדות של העדים, אשר כל אחת מהן מתייחסת לאספקט אחר ומסכת שונה של איומים שהשמיע הנאשם, אינן הולמות כוונה משותפת שנתפרה בין כל העדים רק לצורך הפללת הנאשם.

עדויות של הקטין י"א

55. כאמור, לנאשם והמנוחה ילד משותף אשר היה בעת האירוע בן כ-8.5 שנים (בהכרעת דין זו - "הקטין"). הקטין התגורר עם המנוחה בביתם במושב והיה עד הראיה היחיד לאירוע. מפאת גילו הצעיר נחקר הקטין יום למחרת האירוע (2015. _.) בידי גב' לביבה נאסר, חוקרת ילדים. עדותו של הקטין בבית המשפט נאסרה בשל חשש לפגיעה שהיא עלולה להסב לו, להליך שיקומו ולשגרת חייו (ת/66). חלף עדותו בפנינו, הגישה המאשימה את תמלול החקירה (ת/64), דיסק על גביו תועדה החקירה (ת/63), טופס סיכום עדות שערכה גב' נאסר (ת/62) והערכת מהימנות לעדותו של הקטין והחלטה שלא לחקרו בשנית (ת/65).

56. בסיכום העדות מציינת גב' נאסר כי הקטין שיתף פעולה בחקירה וסיפר כי בעת שהיה בחדרו, ראה שאביו דקר את אמו באמצעות סכין, ואף הדגים כיצד עשה זאת.

57. מקריאת חומר הראיות שהוצג לפנינו ושילובו במארג הראייתי הכולל, אנו למדים כי הקטין מסר גרסה ברורה ואחידה. לפי גרסה זו, הוא ראה את מעשה הדקירה מחדרו. הוא ראה את אביו דוקר את אימו בבטנה (על פרט זה נעמוד בהמשך). הוא ידע לתאר היטב את מיקומו בחדר. אמרותיו משתלבות היטב עם השרטוט שערך חוקר הזירה, פקד ירון חירובסקי, במצורף לחוות דעתו בעניין הזירה (ת/48) - שרטוט שאושר גם על ידי הנאשם והוגש כמוצג הגנה נ/11. (ראה קטע ממנו בהמשך).

58. צפיה בתיעוד חקירתו של הקטין וקריאת תמלולה מלמדים על ילד אינטליגנטי שידע -חרף קשייו כילד טעון טיפול מיוחד, המסווג כמצוי על הספקטרום האוטיסטי- לתאר בעמ' 7-8 לחקירה את אשר ראו עיניו:

ח: "אז בוא תספר לי ... את כל מה שאתה ראית. מה בדיוק ראית?
הקטין: ראיתי שאבא דקר את אמא.

ח: או קיי, אז בוא תספר לי ... מה היה לפני שאבא דקר את אמא?
הקטין: אמ... אני לא יודע, אני לא ראיתי.

ח: אז בוא תספר לי ... איפה אתה היית כשראית שאבא דקר את אמא?
הקטין: בחדר שלי. ראיתי את אבא דקר את אמא, ו... ואמא מתה.

ח: בוא תספר לי על אמא שאבא דקר אותה.
הקטין: לא יודע. היא שכבה על הרצפה ו... ואבא אמ... הכניס לה סכין לתוך הבטן ושם יצאו מלא דם.

הקטין: אמ... אמ... אבא שלי אמ... הכניס, הכניס סכין אמ... בתוך... בתוך הבטן של אמא שלי, והוציא את זה, ואז יצאו מלא דם".

59. בהמשך חקירתו סיפר הקטין כי בעת האירוע היה בחדרו (עמ' 10), וכי הנאשם דקר את המנוחה באמצע הדרך לחדרם של הקטין והמנוחה (עמ' 11). בנוסף, מסר הקטין כי לא דיבר עם איש מהמבוגרים בהם פגש לאחר האירוע, לא סיפר להם ולא שמע מהם פרטים, ורק סיפר לילדים שאמא שלו נפטרה (עמ' 17).

60. הקטין עומת עם טענתו של הנאשם כי המנוחה אחזה סכין בידה והשיב שזה לא נכון ושלא ראה את אימו אוחזת בסכין. כן הוא התעקש כי הנאשם הוא שדקר את המנוחה (עמ' 19 ש' 16-26):

ח: "... אתה ידע, אבא אמר שלאמא היה סכין ביד, ושהוא דחף אותה ואמא נפלה.

הקטין: לא.

ח: אמ... מה לא?

הקטין: זה לא נכון.

ח: אמ... הוא אמר שאמא הייתה עם סכין ביד, אבא דחף אותה ואמא נפלה על הסכין. ולא כפי שסיפרת לי שאבא הוא זה

שדקר את אמא.

הקטין: אבל זה לא נכון. אבא... אבא שלי דקר את אמא"

61. התרשמותה של גב' נאסר הייתה כי הקטין "חוזה את אשר תיאר ממקומו כעד". לדבריה (ת/65):

"הקטין בעדותו דיווח על אירוע בו אביו דקר את אמו ואמו נפטרה ואירוע נוסף

במהלכו היה ויכוח וריב בין הוריו.

הקטין תיאר בהתאם ליכולותיו את השתלשלות האירועים, מסר על פרטים מהותיים,

פריפריאליים ודבריו עוגנו בקונטקסט של מקום וזמן. תיאוריו כללו ציטוטים ומאפיינים

דינאמיים של אלימות במשפחה. כמו כן, לא התרשמתי ממגמתיות להפלת האב, דבר

שבא לידי ביטוי בניסיונותיו של הקטין לדייק בפרטים אותם מסר.

לאור כל זאת אני מתרשמת כי הקטין חווה את אשר תיאר ממקומו כעד" [ההדגשה

במקור - ב.א.]

62. ואולם היא הוסיפה הסתייגות, לעניין מיקום הדקירה בלבד, ובהינתן כי אינו תואם את הממצאים, היא מתקשה

להעריך את מהימנות העדות לעניין זה. גב' נאסר הוסיפה וציינה כי אין באפשרותה לשוב ולחקור את הקטין

בעניין זה בשל הנזק שעשוי להיגרם לו כתוצאה מכך (ראו ת/65).

באופן דומה העידה גב' לביבה נאסר בפניו, כי על סמך הכלים המקצועיים שעומדים לרשותה, היא התרשמה כי

הקטין חווה את אשר תיאר בעדותו (פרוטוקול מיום 16.3.2016 עמ' 73). בחקירתה הנגדית ציינה, כי לא

התרשמה שהליקוי ממנו הוא סובל השפיע על עדותו, וכי זו מוערכת כמהימנה חרף בעיותיו של הקטין, כמי שאובחן

כסובל מלקוי, תוך התאמת תשאולו ליכולותיו (עמודים 80, 81, 87). בעדותה בעמוד 75 ש' 1-17 גב' נאסר פירטה

בפניו את הכלים ששימשו אותה להערכת העדות ורשמיה החיוביים ממנה:

"הילד מספר בנוסף על האירוע של הדקירה אירוע נוסף במהלכו הוא שמע על וויכוח

שהיה בין שני הוריו הוא מתאר שהוא בא להגן על האימא שמעתי וויכוח ובאתי, ילדים

שחשופים לאלימות הם מעורבים גם בריבים בין ההורים, הם מתערבים גם להגן על

אחד ההורים. במקרה שלנו הוא בא להגן על האימא בעמוד 8 בשורה 30 בעמוד 9

בשורה 3 הוא אומר באתי הייתי חייב להגן על אימא שלי. בעדותו גם הוא מוסר על

ציטוטים במהלך האירוע הוא אמר שאבא שלו באירוע הדקירה אמר שצריך להתקשר

לאמבולנס ולמשטרה בעמוד 6 שורה 30. הוא מספר על זה שא.א. שהגיע לאירוע

אמר אז הוא צעק ר. ר. אבל היא לא ענתה. וקריטריון אחרון שעליו אני ביססתי את

הערכת המהימנות זה החוסר מגמתיות שלו להפלת האבא. הילד לאורך כל העדות

ידע לדייק בין הפרטים שהוא ראה לפרטים שהוא שמע מאחרים. הילד מספר על זה

שאת הדקירה שראה שאבא דקר את אימא והוא אומר שאני שואלת אותו איך ידעת

הוא אומר שאני ראיתי, בהמשך הוא מספר שע.א. דודה ע. באה אליו לבית ספר היא

סיפרה שאימא מתה והיא מספרת לו את הפרטים הוא גם אומר הוא מנסה לדייק

בדבריו על הוויכוח שהיה על זה שאימא אמרה שהיא תיתן לו חצי זה לא היה באותו יום

של הדקירה אבל הוא לא ידע להגיד לי זמן מדויק. ולכן על בסיס כל הכלים האלה

וניתוח המלל שנמסר בפני הילד אני התרשמתי שהעדות שלו מהימנה."

63. התרשמות זו עולה בקנה אחד עם ההתרשמות מצפיה בדיסק חקירת הילדים, ומן העדויות של העדים שראו

ובאו במגע עם הקטין סמוך לאחר האירוע הטראומטי שחווה. מעדויות אלה עולה תיאורו האוטנטי של מי שחווה

את החוויה והיה היחיד שיכול היה למסור תיאורים מן הזירה עצמה. שכן, כל אלה שבאו עימו במגע לא נכחו

- בזירה המדממת. חרף זאת, טוענת ההגנה לזיהום עדותו של הקטין. על כן, יש חשיבות לשמוע את אשר אמר להם בהינתן העובדה שאף אחד מהם לא נכח בזירה.
64. בשלב זה אעשה אתנחתא קצרה ואציין כי חלק ניכר מחקירתה הנגדית של העדה נסוב סביב גרסה שהוצגה על ידי ההגנה כברת הוכחה, לפיה הקטין לא יכול היה לראות את האירוע ממקום הימצאו. **גרסה זו נשללה גם מפי הנאשם עצמו**, כפי שנלמד בהמשך פרק זה. מכל מקום, חוקרת הילדים לא נתנה לעובדה זו להסיטה מעמדתה ועמדה על הערכתה לגבי מהימנות עדותו של הקטין.
65. גב' ש.ל., שכנתה של המנוחה, העידה כי מיד לאחר שהקטין הגיע לביתה (בסמוך לאירוע), היא הגישה לו מים והוא אמר לה כי **"אבא דקר את אמא והיא לא עומדת על הרגליים"** (פרוטוקול מיום 21.2.2016 בעמ' 38 ש' 12-19).
66. גב' ב.ה., סייעת בכיתה של הקטין ומלווה אותו בהסעה, העידה כי הקטין לן בביתה בלילה שלאחר האירוע וכי בבוקר למחרת, בעת שהתארגנו לנסוע לבית הספר, הוא סיפר לה שאימו אוהבת לשתות נס קפה ולאחר שהזכירה לו שאימו נפטרה הוא אמר **"אה, אה, נכון. נכון. אבא שלי דקר את אמא שלי, אני קראתי לה"** (פרוטוקול מיום 6.3.2016 בעמ' 76). כן העידה גב' ב.ה. כי הייתה נסערת במהלך הנסיעה לבית הספר ביום האירוע, לאחר שאספה את הקטין משכנתו, וכי סיפרה בטלפון לעובדת הסוציאלית, למחנכת ולסייעת כי הנאשם דקר את המנוחה למוות (עמ' 79 ש' 4-27), אולם השתדלה שהקטין לא ישמע את דבריה (עמ' 80 ש' 7-9).
67. גב' ר.א., מורה לחינוך מיוחד ומחנכת של הקטין, העידה כי בעת שנכנסה לכיתה בבוקר האירוע ראתה את הקטין מוקף בילדים ומספר להם שאימו נדקרה ושהייתה כמות גדולה של דם (עמ' 86 לפרוטוקול מיום 6.3.2016).
68. גב' י.ב., יועצת בית הספר, מסרה בעדותה כי הקטין סיפר בכיתה שאביו דקר את אימו ולאחר מכן הרים אותו. לדבריה **"הוא אומר אני לא מבין למה אבא הרים אותי, אז אמרתי לו אולי אבא מאוד דאג לך, אז הוא אמר זה לא הגיוני, הוא קודם דקר את אמא אז למה שהוא אחר כך ירים אותי"** (פרוטוקול מיום 6.3.2016, עמ' 99-100).
69. ד"ר י.ק., פסיכולוג קליני, עובד, בין היתר, בבית הספר בו לומד הקטין, העיד כי הקטין הינו הצעיר מבין חבריו לכיתה וכי הוא ילד אינטליגנטי מאוד (פרוטוקול מיום 9.3.2016, בעמ' 27 ש' 22-24).
70. גב' א.ה., מטפלת רגשית שעובדת עם הקטין בבית הספר, העידה כי בעת שנשארה עם הקטין לבד בכיתה הוא סיפר לה כי אימו נפטרה וכי אביו דקר אותה בסכין והיה הרבה מאוד דם (פרוטוקול מיום 9.3.2016 בעמ' 39-40).
71. גב' פ.ל., סייעת שמלווה את הקטין בבית הספר, העידה כי בעת שקיבלה את פניו של הקטין עם הגיעו לבית הספר הוא אמר לה **"את יודעת? אבא הרג את אמא... ויש המון דם על הרצפה ועל הקירות"** (פרוטוקול מיום 9.3.2016 עמ' 43-44).

72. עדותו של הקטין הינה כאמור העדות היחידה מפי עד ראיה שנכח בזירה. הקטין לא נחקר בבית המשפט על-פי הוראת חוקרת הילדים. עדותו הוגשה כראיה בהתאם להוראת סעיף 9 לחוק לתיקון דיני הראיות (הגנת ילדים), תשט"ו-1955. בית המשפט העליון קבע ביחס לעדות כזאת בע"פ 854/04 פלוני נ' מדינת ישראל (30.3.2005):

"חוק הגנת ילדים מאפשר להגיש כראיה עדות של קטין אשר נגבתה על-ידי חוקר ילדים וזאת כחריג לכלל הפוסל עדות שמיעה. פגיעה זו, בזכותו של הנאשם "לעמוד מול מאשימו ותוך סטייה מן התפיסה הרואה חשיבות רבה בקיום חקירה נגדית של עד כאמצעי לגילוי האמת", מתאזנת בהוראות סעיף 11 לחוק הגנת ילדים, הקובע כי הודעה שנגבתה על-ידי חוקר ילדים והוגשה כראיה, טעונה סיוע (ע"פ 446/02 מדינת ישראל נ ג ד חיים קובי, פ"ד נז(3) 769, 783). כידוע, על ראיית סיוע לעמוד בשלושה תנאים מצטברים: על הראיה לבוא ממקור נפרד ועצמאי ביחס לעדות הטעונה סיוע; על הראיה לסבך את הנאשם, במובן זה שהיא אינה מתיישבת עם גרסתו ועליה להתייחס לנקודה ממשית בריעת המחלוקת שבין התביעה לנאשם".

ועוד נאמר (שם):

"ולבסוף, ראוי להזכיר בהקשר לעניין זה את הכלל "כי מעיקרה נועדה דרישת הסיוע לשכנע כי אין מדובר בעלילה ובסיפור בדים ולהבטיח כי חלילה לא יורשע החף מפשע, אך יש להקפיד כי הדרישה לסיוע לא תסכל מטעמים טכניים את חשיפת האמת ואת האפשרות להרשיע את אלה המבצעים פשעים כלפי קורבנות רכים ומועדים כילדים" (רע"פ 3904/96 מזרחי נ' מדינת ישראל, פ"ד נא(1) 385, בעמ' 413)".

73. מכאן, שעלינו לבחון האם נתקיימו שלושת התנאים המצטברים לקיומה של ראיית סיוע: לעניין זה, מקובלת עלי טענת המאשימה, כי בדו"ח הזירה (ת/48) ועדות מומחה הזירה ניתן למצוא משום ראיות סיוע העונות על כל הדרישות:

א. דו"ח הזירה הינו ראיה עצמאית ממקור אובייקטיבי, המהווה תיעוד לסיפור שמספרים ממצאי הזירה.
ב. הממצאים מלמדים כי גופת המנוחה הייתה מוטלת מול דלת חדרו של הקטין, מקום בו יכול היה הקטין לראות את אשר נעשה בה. כתמי הדם הנרחבים באותו מקום, וחוות דעת מומחה הזירה מלמדים כי במקום שכיבתה של המנוחה נעשה שימוש בסכין שגרם לדימום מסיבי ושולוליות דם. הסימנים אף מעידים, לפי חוות הדעת, כי באותו מקום נעשתה הפגיעה כאשר גופת המנוחה קרובה מאוד לרצפה. כל אלה תואמים לעדות הקטין.

ג. הממצאים אינם מתיישבים עם גרסת הנאשם (לא הראשונית ולא הסופית) שכן, אין בהם ראיה לכך שהמנוחה נפלה על הסכין, משום שבמקרה זה לא היו סימני התזות דם בגובה. הם אינם תומכים בגרסתו הסופית, לפיה לאחר שהמנוחה נפלה הוא רק מנע ממנה לקום באמצעות רגלו ולא דקר אותה.
74. עוד יש לזכור כי הקטין מסר לכל אותם עדים שבאו עימו במגע סמוך לאחר המעשה, כי אביו דקר את אימו, כפי שהעידה השכנה ש.ל., שאל ביתה הגיע הקטין סמוך לאחר האירוע. אמרותיו אלה, כפי שצוטטו מפי העדים

לעיל, אולי יש בהן משום עדות שמועה שאין לעשות בה שימוש לצורך קביעת ממצאים של עובדה לגבי האישום, אולם יש בהן כדי להוות ראיות קבילות לחזק את גרסתו של הקטין כפי שנמסרה לחוקרת הילדים. שכן, הקטין מסר באופן ספונטני ומיזמתי אודות עובדות שרק הוא ידע באותה עת ומכאן כוחן הראייתי. איש מאותם עדים לא חזה כלל בזירה ולא יכול היה לטעת בקטין עובדות שרק מאוחר יותר, כעולה מדו"ח הזירה, הסתבר כי הן עולות בקנה אחד עם הממצאים.

75. מעדותו של הקטין עולה עובדה, שלכאורה אינה ברורה, באשר היא סותרת את חומר הראיות, והיא טענתו החוזרת לפיה הנאשם דקר את המנוחה בבטנה - עובדה שלכאורה, כאמור, אינה נכונה. ידוע כי המנוחה מצאה את מותה מדקירות באזור הצוואר. עם זאת, יש לזכור כי המנוחה נפלה במעבר בין החדרים, כאשר רק חלק גופה העליון ניתן לצפיה מן החדר בו היה הקטין. כפי שעולה מקטע ממרשם הזירה המצורף לת/48:
76. הקטין שהה אותה עת בחדר המסומן "**חדר שינה**". לדברי הנאשם הוא היה על המיטה. הגופה היתה מוטלת באלכסון במעבר.

בנוסף, ולשם כך אקדים בשלב זה את המאוחר, אציין כי בחוות דעתה של הרופאה המשפטית - ד"ר הדס גיפס, מוצג ת/53, היא מציינת, בפסקה ד', כי:

"בבטן העליונה מימין, בסמוך לקשת הצלעות, נמצא חתך שטחי ואלכסוני באורך כ-2.5 ס"מ."

ממצא זה עשוי להתיישב עם עדות הקטין. עוד אומר, כי במצב דברים זה, בו ראה הקטין את ההתרחשות מן הצד, יתכן כי ראה פגיעה זו. גם יתכן כי חושיו הטעו אותו והוא לא זיהה אל נכון את מקום הפגיעה או את מקום הדימום העיקרי. אולם גם הנאשם מתאר בעדותו בפנינו את מה שהקטין יכול היה לראות:

"ושדחפתי אותה היא נפלה, אז למעשה הוא ראה את ה, בוא, נקרא לזה את הראש שלה, את הכמעט חצי גוף שלה, את הראש והכתפיים.

.....

במעבר, בדיוק, מהחדר של, מהחדר שלהם הוא ראה את זה, והוא ראה גם את הדם....." (עמ' 142 ש' 10-7 לשיבת 26/10/16. הדגשות שלי- ב.א.).

77. דברים אלה יש בהם לבאר את הסיטואציה בה צפה הקטין המבוהל במעשה הנורא שנעשה באימו - שהינה האדם היחיד המקורב אליו. אם אכן כך נקלטה התמונה בחושיו, כך הוא העבירה לחוקרת הילדים, אשר בצדק לא קבעה ממצאי אמינות לגבי נקודה זו. אין לנו אלא לקבל את עדותו כמות שהיא. הקטין ראה בפרוש את מעשה הדקירה ואת פרץ הדם שבא בעקבותיו. בפועל, נמצאה גם פגיעת חתך בבטן המנוחה. הדברים תוארו על ידו באמינות ובצורה קולחת. ואף אם הוא לא זיהה כראוי את מקום הדקירה בגוף המנוחה, אין בטעות זו-אם בכלל הינה טעות- כדי לפגוע בהימנות עדותו של הקטין, המשתלבת במארג הראייתי הכולל.

78. הטענה כאילו עדותו של הקטין זוהמה מוטב היה אלמלא הועלתה. ראשית נציין, כי חרף חקירתו החודרנית והמתישה של הסניגור את חוקרת הילדים, הסתבר כאמור גם מפי הנאשם עצמו כי הקטין ראה את אשר התרחש: "**היה גם הקטין.....הקטין ראה את הדם..**" (ישיבת יום 26.10.2016 עמ' 141 ש' 19 וכן דבריו הברורים בעמ' 142 לכל אורכו. דברים אלה גם נאמרו על ידו לחוקר בעת השחזור).

79. דברי עדותו של הקטין, וכן העדויות אודות הדברים שהשמיע לאחר האירוע, נשמעים אותנטיים. אם הוא דיבר עם בוגרים, הרי שהוא לא יכול היה לשאוב מהם כל מידע שיזהם את עדותו. גם אם הסייעת שליוותה אותו לבית

הספר התקשרה לכל מיני גורמי טיפול והוא שמע את דבריה, הרי לא היה בהם כל מידע שלא היה ידוע לו. מנגד, גישת ההגנה לפיה טיפול בילד מפוחד ונסער - בעל צרכים מיוחדים - שעבר אירוע כה טראומטי, מהווה משום מעשה זיהום עדותו, אינה מקובלת עלי. החוק הנוגע לחקירת ילדים שם את צרכיו של הקטין בקו אחד עם עקרון גילוי האמת. לשם כך נקבעו בו כללים שיש בהם משום עריכת האיזונים הראויים. טיפול בקטין נפגע עבירה הינו כורח המציאות, כל עוד אין בהליך כדי להעביר אליו מידע שיש בו כדי לזהם את עדותו. כל המטפלים בו עשו את מלאכתם בזהירות, מה עוד שרואים אנו כי בפועל, לא היה בידם לטעת בו מידע שלא היה ברשותו. 80. בע"פ 854/04 פלוני נ' מדינת ישראל (30.3.2005), סיכום בית המשפט העליון:

"כידוע, התרשמותו של חוקר הילדים מעדותו של הקטין היא ראייה קבילה, ולא אחת ראייה מרכזית, מבין הראיות המשמשות לגיבוש המסקנה בדבר מהימנות העדות (ע"פ 446/02 הנ"ל בעמ' 777; ע"פ 1121/96 פלוני נ' מדינת ישראל, פ"ד נ(3) 353, 360; ע"פ 694/83 דנינו נ' מדינת ישראל, פ"ד מ(4) 249, 259; דנ"פ 3750/94 פלוני נ' מדינת ישראל, פ"ד מח(4) 621, 626; קדמי, בעמ' 213-214). התרשמות זו של חוקרת הילדים, רלוונטית אף לעניין נושא ה"זיהום". כך, בע"פ 6274/98 (פלוני נ' מדינת ישראל, פ"ד נה(2) 293, 300), נדחתה טענה בדבר זיהום העדות, בהסתמך על עדות חוקרת הילדים אשר שללה טענה זו."

(וראה גם התייחסות בית המשפט העליון לזיהום אפשרי של עדות קטין על ידי מטפלת: ע"פ 4583/13 בנימין סך נ' מדינת ישראל [21.9.2015]).

81. כפי שראינו לעיל, חוקרת הילדים עמדה על עמדתה באשר למהימנות עדות הקטין, גם כאשר הוצגה לפניה אפשרות זיהומה. היא לא מצאה כל זיהום בעדות. לאור הסכמתי עם עמדה זו, שנבחנה בבית המשפט לאור מכלול הראיות, אין לי אלא לאמץ את עמדתה ביחס לעדות הקטין.

הממצאים בזירה

82. למקום האירוע הגיע צוות מעבדה ניידת, אשר תיעד בדו"ח (ת/49) את הממצאים, לרבות מקום המצאה של המנוחה והחבלות ופצעי הדקירה שנראו על גופה. בין היתר תועדו בידי הצוות האמור שלולית דם סביב ראשה של המנוחה וכתמי התזה של דם שאותרו בזירה - על הרצפה, על גבי הקירות בסביבת המנוחה, בדלת הממ"ד ובתריס חלון חדר השינה - ונלקחו דגימות שהועברו לבדיקות מעבדה. בנוסף, צולמו 217 תצלומים בזירה והוכן תרשים זירה ממוחשב. כן נערכה בדיקה לנאשם, בתחנת המשטרה. בין היתר אותרו על גופו (בגדיו, ידיו ורגליו) חומר החשוד כדם, אשר נדגם ונשלח לבדיקות מעבדה ופצע חתך בקמיצה יד ימין.

83. מסקנות מניתוח הממצאים רוכזו בדו"ח מומחה שערך חוקר הזירה, פקד ירון חירובסקי (ת/48):

א. על סמך כתמי טפטוף של חומר החשוד כדמה של המנוחה, על הרצפה בסמוך לראשה, ומיקום הפצעים הנראים כפצעי דקירה בפלג גופה העליון, יתכן כי חלק מתקיפתה של המנוחה ופציעתה בוצעה כאשר פלג גופה העליון מוגבה מהרצפה.

ב. על סמך כתמי חומר החשוד כדמה של המנוחה בסמוך לראשה ועל הקיר המזרחי במסדרון, סבירות

גבוהה מאוד כי חלק מתקיפת המנוחה ופציעתה בוצע כאשר פלג גופה העליון בשכיבה או רכינה.

84. פקד ירון חירובסקי העיד בפנינו ביום 6.3.2016 והסביר כי בחינת הממצאים מביאה לשתי המסקנות שפורטו בדו"ח - הראשונה, כי יתכן וחלק מתקיפת המנוחה אירע בעת שפלג גופה העליון מוגבה מהרצפה, והיא עמדה על ברכיה או נשענה על ידיה (עמ' 22 ש' 10-5). בהקשר זה העיד מר חירובסקי כך:

"עד , מר חירובסקי: אז כמו שצינתי הכתמים באזור ע'2... מתאימים לכתמי

טפטוף כמו שצינתי יכולים גם להיגרם מחפץ מגואל בדם כמו סכין אך מאחר ומדובר פה בכתמים יחסית גדולים עם כמות גדולה מאוד של דם יותר מתאים שזה הגיע מ, מהמקור המדמם עצמו, קרי מהמנוחה. על מנת שהם ייגרמו המקור המדמם אמור להיות מוגבה מהקרקע ובעצם הטיפה נופלת בצורה יפה ועגולה, סימטרית, לכן אני הסקתי שיתכן וחלק מהתקיפה עצמה בוצעה כאשר הפלג גוף העליון שבו בעצם המנוחה נדקרה היה מוגבה מהרצפה וטפטף על הרצפה" (עמ' 24 ש' 24-16).

85. מסקנתו השנייה הינה, כאמור, בסבירות גבוהה יותר, כי חלק מהתקיפה של המנוחה ופציעתה נגרמו בזמן שפלג גופה העליון היה בתנוחה נמוכה, קרוב מאוד לרצפה (עמ' 24 ש' 26-24).

86. עוד מסר מר חירובסקי, במענה לשאלת בא כוחו של הנאשם, כי לא נצפו כתמי דם סביב הסיר והמערך שאתרו בזירה (עמ' 39 ש' 9).

87. רס"ב דני ביטן, אשר ערך שחזור יחד עם הנאשם, נשאל בידי הסנגור אם הבחין בזירת האירוע בסיר ובמערך והשיב בחיוב. לשאלה מדוע לא העמיק וחקר את הנאשם לגביהם השיב כי לאחר ששאל את הנאשם מספר פעמים לגבי המאבק שהיה בינו לבין המנוחה והנאשם הכחיש, הוא הפסיק כיוון חקירה זה (עמ' 21 לפרוטוקול מיום 21.2.2016, ש' 4-12).

88. ממצאי מומחה הזירה מעלים כי האזור בו נפגעה המנוחה, לפי כתמי החח"ד [חומר החשוד כדם - ב.א.] המסומנים בתרשים הזירה, הינו במתחם שבין מיקום המתחיל כ-2 מטרים משולחן המטבח עד למקום נפילתה הסופי של המנוחה, בפתח הפרוזדור המוביל לחדרי השינה, כאשר המנוחה היתה שכובה כשפלג גופה העליון מוטה לכיוון חדר השינה, ופלג גופה התחתון עדיין בתוך הסלון. סימני התזות הדם ושלוליות הדם מעידים על כך כי חלק מדקירות הסכין שנעצה בה נעשו בעודה ניצבת - ובשל כך נראים סימני התזות דם בחלק גבוה יותר של הקירות (גובה 114 ס"מ) והפריטים שמסביב. חלקן האחר של הפגיעות, לאור מאפייניהן, נעשה כאשר גוף המנוחה סמוך למפלס הרצפה. מצילום מספר 31 המצורף לדו"ח הזירה, עולה כי ניתן לראות מן המקום את פנים חדר השינה והמיטה ששמשו את המנוחה והקטין. ומכאן יש להסיק כי הקטין יכול היה לראות את האירוע מן החדר.

ממצאים רפואיים - בדיקת גופתה של המנוחה

89. המאשימה הגישה חוות דעת רפואית שנערכה בידי הרופאה המשפטית, ד"ר הדס גיפס [בטעות, תומלל שמה בפרוטקול כ"גיבס" - ב.א.] (ת/53), אשר ניתחה את גופתה של המנוחה ובדקה אותה. עיקר ממצאיה של ד"ר גיפס היו כדלקמן:
- א. בבסיס הצוואר משמאל, פצע דקירה זוויתי. תעלת הדקירה עוברת דרך שרירי הצוואר ודרך הווריד התת-בריחי השמאלי, עם דימום לאורכה. אורך תעלת הדקירה מוערך בכ-6 ס"מ.
- ב. בצידו השמאלי של הצוואר, מאחור, החל מכ-2.5 ס"מ מאחורי חיבור האפרכסת השמאלית, נמצא פצע דקירה זוויתי שקדקודו מעלה, תעלת הדקירה עוברת דרך שרירי הצוואר העמוקים, הווריד הצווארי ועורק התרדמה השמאליים, עם דימום נרחב סביב. אורך תעלת הדקירה כ-10 ס"מ. בסמוך לקצהו הימני של פצע הדקירה שני פצעי חתך שטחיים באורך עד כ-2 ס"מ.
- ג. בשוליים העליונים של בית החזה מימין, סמוך לבסיס הצוואר, פצע חתך דקירה נוסף, באורך כ-4.3 ס"מ. תעלת הדקירה עוברת דרך שרירי הצוואר, דרך הווריד הצווארי ועורק התרדמה הימניים, דרך בלוטת התריס והקנה עם דימום מסביב. אורך תעלת הדקירה מוערך בכ-8-9 ס"מ. בבסיס הצוואר בסמוך לפצע הדקירה נמצא דימום תוך עורי שממדיו כ-2.7*0.5 ס"מ, בגוון סגלגל. בשוליו העליונים של החזה, מצד שמאל, נצפו דימומים נקודתיים, בגוון אדום כהה.
- ד. בבטן העליונה מימין, בסמוך לקשת הצלעות, נמצא חתך שטחי ואלכסוני באורך כ-2.5 ס"מ.
- ה. בשוליים העליונים של הגב מימין, בסמוך לבסיס הצוואר, פצע חתך דקירה אנכי באורך כ-4.5 ס"מ. תעלת הדקירה עוברת דרך רקמת שומן ושרירים לאורך כ-5 ס"מ, עם דימום סביב.
- ו. בשוליים העליונים של הגב משמאל, פצע חתך שטחי באורך כ-2.3 ס"מ. בסמוך לקצהו התחתון פצע חתך שטחי נוסף.
- ז. באצבע השנייה בכף יד ימין נמצא חתך לאורך כל 3 הגלילים, בצד הקדמי והאגודלי, בלתי רציף, באורך כולל של כ-3.5 ס"מ, אשר חודר לגידים ויוצר חריץ בקופסית המפרק הבין גלילי המרוחק.
- ח. נמושה פריקה של שורש כף היד השמאלית ובגב כף היד נמצא חתך אלכסוני בכיוון הזרתי ומטה, באורך כ-3.5 ס"מ עם חשיפה של הגידים השטחיים של כף היד.
- ט. ברקמות הרכות של הצוואר דימומים לאורך תעלות הדקירה. בנוסף, נמצאה קטיעה מלאה של ורידי הצוואר ועורקי התרדמה משני הצדדים, וקטיעה של הווריד התת-בריחי השמאלי. קנה הנשימה קטוע בגובה גשר בלוטת התריס ובקנה הנשימה ובסמפונות הגדולים נמצאו נוזל דמי וקרישי דם.
90. מממצאי הניתחה הסיקה ד"ר גיפס כי מותה של המנוחה נגרם כתוצאה מפצעי דקירה בצווארה, שהביאו לקטיעה של כלי דם ראשיים ושל קנה הנשימה. קטיעת כלי הדם גרמה לאיבוד דם נרחב ומהיר ולהלם תת נפחי,

והפגיעה בכלי הדם ניתקה את אספת הדם לחלקים גדולים מהמוח והביאה לאיבוד הכרה כמעט מיידי. בנוסף, קטיעת קנה הנשימה מנעה את אספקת החמצן לאיברים חיוניים והדימום לתוך קנה הנשימה גרם לשאיפת דם שתרמה להפרעה בנשימה. עוד מציינת ד"ר גיפס, כי פצעי החתך בכפות הידיים ופריקה של שורש כף היד השמאלית, יכולים להתיישב עם "פצעי הגנה".

91. ד"ר גיפס החלה להעיד בפנינו ביום 6.3.2016, אולם לבקשת סנגוריו של הנאשם עדותה הופסקה ונדחתה למועד מאוחר יותר. בדיון שהתקיים ביום 16.3.2016 השיבה בחקירה נגדית לסנגורו של הנאשם. הואיל ועדות זו מבארת את טיבען של הפציעות ותוצאותיהן הקטלניות, נביא את הדברים באריכות (עמ' 104-111) [טעויות ההקלדה של מפענחת הקלטת הפרוטוקול]:

"ש: ...דיברת בחוות דעת שלך על ארבעה פצעי דקירה את

יכולה למקם לי אותם? אפילו להצביע להגיד לי?

ת: כן אז הפצע בעמוד 3 לחוות דעתי הפצע שסומן 4א'

נמצא בבסיס הצוואר משמאל... ממש בצד התחתון של הצוואר קצת קדימה ובצד השמאלי... זה הפצע שסומן 4א' והוא חדר בכיוון ימינה קדימה

...

העדה , גב' גיבס: ... פצע בבסיס הצוואר משמאל 4 א' , בצד

הקדמי השמאלי הוא חדר כלפי מטה קדימה וימינה ונכנס מתחת לעצם הבריח וחתך שם את הווריד שנמצא מתחת לבריח , פצע נוסף שסומן 4ב' נמצא בצוואר מאחור ממש מאחורי האפרכסת השמאלית קצת מטה ממנו... והוא כיוונו קדימה וימינה הוא הלך יותר אופקית מבחינת הציר שלו קדימה ולכיוון ימין והוא חתך את הווריד הצווארי ועורק התרדמה השמאלי שבערך בשליש האמצעי שלהם זאת אומרת במרכז הצוואר

כב' הש' ארבל: זאת אומרת זה ברור מכך שהכיוונים שונים

העדה , גב' גיבס: זאת אומרת הם אלה שני פצעי דקירה נפרדים לגמרי

כב' הש' ארבל: כי הם לשני כיוונים שונים לחלוטין ? ...

העדה , גב' גיבס: כן בדיוק אז אני ממשיכה את התיאור, יש לנו

פצע שנמצא בשוליים העליונים של בית החזה מימין בבסיס הצוואר ... ממש בצד הימני של הצוואר והוא בכיוון שמאלה אחורה ומעט מעלה , והוא עובר דרך הווריד הצווארי ועורק התרדמה הימניים באזור קצת יותר נמוך מהפצע השמאלי

כב' הש' ארבל: מה הכיוון שלו?

העדה , גב' גיבס: הכיוון שלו שמאלה אחורה ומעלה זאת אומרת מימין לשמאל מקדימה אחורה ומלמטה מעט למעלה ,

והוא הפצע שחתך את שני כלי הדם הראשיים בצוואר מימין ואת הקנה ובלטות התריס.

עו"ד דאהר: והרביעי?

העדה, גב' גיבס: והרביעי נמצא בשוליים העליונים של הגב מימין

, רגע זה חדר לרקמת שומן זה חתך, אוקי, 5 ג' זה בשוליים העליונים של הגב מימין ממש בצד האחורי של הצוואר אפשר להגיד קראתי לו חתך דקירה בגלל שיש לו אורך ועומק שהם יחסית מאוד דומים ולכן יש לו מרכיב של חתך ומרכיב של דקירה והוא רק עבר ברקמת שומן ושרירים בכיוון קדימה. אלה הפצעים העיקריים.

...

ש: את מסכימה איתי שדוקרים בצוואר או מחדירים סכין

לצוואר והגוף יכול להסתובב הגוף של הצוואר הצוואר עצמו יכול להסתובב תוך כדי ההחדרה של הסכין הכיוון של הסכין יכול להשתנות נכון?

כן.

ת:

יפה, עכשיו כשאת מדברת על כיוונים של הדקירות

ש:

שבהכרח את לא יכולה לשלול שאם חדרה סכין בצד אחד והכיוונים הפנימיים של התעלות שאת מדברת עליהם זה בהכרח יכול לתת הסבר אם זה למעלה או למטה וזה אם הצוואר זז נכון? תוך כדי הפעולה.

לא במקרה זה, אחד הדברים שאנחנו מסתכלים

ת:

עליהם בתעלות דקירה זה גם הדימום לאורך התעלה זאת אומרת היכן שהתעלה לא עוברת היא גם פוגעת בכלי דם קטנים מיקרוסקופיים שמשאירים דימום לאורך התעלה ככה אנחנו גם יודעים רציפות של תעלות רציפות של מעברי קליע. במקרה הזה יש לנו תעלות מאוד נפרדות גם צילמתי בנפרד את ההסרה השכבתית של מבנה הצוואר זאת אומרת רואים בנפרד תעלה באזור אחד בנפרד תעלה אחרת ובנפרד תעלה שלישית וכולם יש דימומים בכיוונים שונים שלא מתלכדים בשום אזור כלשהו של לכאורה אפשר להצטלב בו.

למה את לא מציינת בחוות דעת שלך שהתעלות שאת

ש:

מדברת עליהם הם לא מחוברות הם נפרדות לא כתוב בשום מקום בחוות הדעת שלך.

כאשר התעלות מחוברות אני מציינת זאת בחוות דעתי

ת:

כאשר הם נפרדות הם נפרדות מטבען,

זה לא נהוג לציין אם הן מחוברות או נפרדות,

ש:

- ת: לא זה לא נהוג ,
- ...
- ש: זאת אומרת אנחנו מדברים פחות או יותר זה לא מאה אחוז אנחנו מדברים על שני פצעים בצד הזה בצד שמאל ואני מצביע פה ,
- ת: כן.
- ש: ושני פצעים בצד ימין נכון ? בצורה הזאת נכון?
- ת: כן ,
- ש: פחות או יותר כל שני פצעים זה פצעים שהם מקבילים פחות או יותר?
- ת: לא.
- ...
- העדה , גב' גיבס: לא ולכן אנחנו נותנים מרחקים מפסגת הקודקוד... הם לא בדיוק באותו גובה אולי מבחינת המרחק מקו האמצע הם יחסית אותו מרחק אבל אין ביניהם שום קשר. מצד ימין הפצע בשוליים העליונים של בית החזה מימין הוא ממש ימני זאת אומרת ממש מצד ימין של הצוואר יותר מאשר הוא קדימה לצוואר הוא נמצא 25 סנטימטר מפסגת הקודקוד ועשרה סנטימטר מקו האמצע וזה שנמצא בשוליים העליונים של הגב מימין הוא ממש מאחורי הצוואר הוא שני סנטימטר מקו האמצע האחורי והוא לא מתחבר לשום מקום זאת אומרת הוא נכנס רק לרקמות הרכות של הקו ונעצר אחרי עומק כחמישה סנטימטר הוא לא מגיע לשום אזור שהוא קדמי יותר או ימני יותר בצוואר זאת אומרת אין ביניהם קשר.
- ש: עכשיו את אומרת אין קשר בין השמאלי הקדמי לבין השמאלי האחורי לבין הימני הקדמי לימני האחורי ,
- ת: וגם לא בין הימניים לשמאליים .
- ...
- ש: לא שאלתי על הקשר זה יהיה נכון לומר שוב מבחינת הגובה זה לא איזה הפרש משמעותי נכון ביניהם?
- ת: בחזה מימין 25 סנטימטר בצוואר משמאל 23 סנטימטר נכון הם בגובה דומה.
- ש: והאחוריים גם אותו דבר זה לא הפרש כזה משמעותי ,
- ת: נכון.
- ש: אוקי אם ככה את לא יכולה לשלול שאם הסכין חדרה מהצד הזה ,

כב' הש' ארבל: מה זה מהצד הזה?
עו"ד דאהר: צד הזה שמאל יכולה לצאת גם באותו קדמי מהצד הזה
כי אנחנו מדברים על פחות או יותר אותו גובה

...

העדה, גב' גיבס: באופן תיאורטי כן במקרה הזה לא מאחר
ותעלות הדקירה הם בכיוונים שונים לגמרי. זאת אומרת
לו היינו ממשיכים את הצירים של פצעי הדקירה כלפי
מעלה ומטה הם היו מצטלבים הם לא היו המשכיים והם
לא היו מקבילים זאת אומרת הם בכיוונים שונים לגמרי
ואין שום דרך שהם שייכים לאותו ציר של סכין.

...

ש: ... את יכולה לקבוע מה הפרשי הזמנים בין כל פצע
ופצע נכון. זאת אומרת אם זה קרה אחרי שנייה או אחרי
דקות את לא יכולה לדעת נכון? לא בדקת?
ת: מאחר ושני הפצעים העיקריים בצוואר האמת היא
שלושתם שלושת הפצעים העיקריים פגעו בכלי דם מאוד
מרכזיים שמאוד מדממים וסביבם היה דימום נרחב בכול
שלושת הפצעים העיקריים שפגעו בכלי דם אני יודעת
שלמנוחה היה לחץ דם בעת שהם קרו זאת אומרת היא
הייתה בחיים, זה פקטור אחד שאני משתמשת בו זאת
אומרת אם היא הייתה באופן תיאורטי נדקרת בצוואר
מימין מה שקטע את כלי הדם הראשיים בצוואר מימין
והייתה מדממת מהם בצורה שתגרום לה מוות ואיבוד
לחץ דם שזה ענין של שניות דקות מאוד מאוד ספורות
לא הייתי מצפה למצוא דימום מאף אחד מהפצעים
האחרים זאת אומרת כל אחד משלושת הפצעים
העיקריים היה סביבם דימום מאוד מאוד נרחב כפי
שמופיע בתמונות והפציעות כל אחת מהפן הייתה קטלנית
בהפרש זמנים מאוד מאוד קצר כך שלא סביר שעבר טווח
של יותר משניות או מקסימום דקה בין הפצעים
הקטלניים. בנוסף בקטיעת קנה רואים שהיא שאפה דם
לתוך הריאות שלה עד שהיא הגיעה לפריפריה של
הריאות לקצה שלהם זאת אומרת שהדם נכנס לתוך
הקנה הקטוע והיו לה עדיין תנועות נשימה היא הייתה
בחיים גם עם תנועות של גסיסה אבל עדיין הייתה נשימה
כלשהי שהביאה את הדם לקצה של הריאות וגרמה
לשאיפת דם, כך שכול שלושת הפצעים האלה קרו
בעודה בחיים ובטווח זמנים מאוד מאוד קצר.

ש: אוקי עכשיו רק שנחזור שאלתי אותך גם בישיבה הקודמת לגבי קנה הנשימה מסכימה והסכמת איתי גם בישיבה הקודמת שהקטיעה זה כן יכולה להיגרם על ידי משיכה של הסכין פנימה או החוצה ולא צריך להפעיל פה כוח מיוחד נכון?
ת: נכון.

ש: עכשיו נגיע לכף היד את אמרת שהפצעים שנמצאו על כף היד זה משהו שמתיישב עם פצעי הגנה?
ת: כן.

ש: עכשיו תסכימי איתי שאת לא יכולה גם לשלול אוקי אם הייתה שם סיטואציה ששני הצדדים רבו על הסכין שיכולה לגרום גם לאותם חתכים?

ת: אני כן יכולה לשלול במקרה הזה מאחר וכאשר נגיד תוקף מסוים אם אתה מתכוון למנוחה פה אוחז בסכין והסכין מחליקה מידו במהלך מאבק החתכים נמצאים בכפות הידיים באצבעות בין האגודל לאצבע השנייה, במקרה של המנוחה נמצא חתך בגב כף היד, גב כף היד השמאלית זה מקום שאין שום דרך לחתוך את עצמך פה אם אתה אוחז את הסכין ביד הזו ובנוסף אני חייבת להוסיף ואני מתנצלת שבדרך לפה הסתכלתי בתמונות וישנו חתך נוסף די גדול בגב כף היד הימנית שלא תואר בחוות דעתי ומופיע בתמונות אם תרצו אני אפנה אתכם בתמונות אחר כך".

[ההדגשות הוספו - ב.א.]

92. סיכומה של חוות דעתה ועדותה של ד"ר גיפס הינו פשוט - המנוחה נדקרה לא פחות מ-4 דקירות עומק שמקורן בסכין מחודדת. הדקירות באו מכיוונים שונים, והינן נפרדות זו מזו. שלוש מן הדקירות היו קשות ביותר כאשר כל אחת מהן בנפרד הייתה בעלת פוטנציאל קטלני ודי היה בה כדי להביא למותה של המנוחה. בנוסף, נפגעה המנוחה מפגיעות קלות יותר, שאובחנו בידי ד"ר גיפס כפצעי הגנה בידיים וכן מפצע חתך בבטנה העליונה מימין ופצע חתך בגב.

חוות דעת ביולוגית

93. בנוסף, הובאה חוות דעת ביולוגית-ת/54, ערוכה בידי המומחית לילך פרונט. חוות דעת זו, שאינה שנויה במחלוקת, מעלה כי כתמי הדם שנמצאו בזירה ועל בגדי הנאשם הינם כתמי דמה של המנוחה. דגימות שנלקחו מציפורני המנוחה ומלהב הסכין לבדיקת מקור הדנ"א מעלות כי הסיכוי שמקורו של החומר לא במנוחה גבוה מסבירות של אחד למיליארד. מנגד, דגימות שנלקחו מציפורני יד ימינו של הנאשם העלו תערובת שמקורה משני

פרטים, אחד ממין זכר והשני ממין נקבה, כאשר המקור העיקרי לתערובת הינה המנוחה, בהסתברות של אחד ליותר ממיליארד.

עדות הנאשם

94. גירסתו העובדתית של הנאשם עברה מספר שינויים. גרסתו הראשונית- בשיחה עם מוקדנית המשטרה - נגעה לפגיעה עצמית שנפגעה המנוחה, כנראה מהסכין שאחזה בידה או משבר זכוכית. גרסה שניה ניתנה כבר בתחנת המשטרה, בה גוללה מסכת שונה על אשה מזויינת בסכין שנפגעה בו מול עיניו, ואשר נדחפה על ידו ונפלה על הסכין, שננעץ בצווארה. גרסה זו נעלמה בתשובתו המפורטת לכתב האישום. בגרסה זו הוא מודה בוויכוח ספונטני שהתנהל בינו לבין המנוחה שהפך למריבה. לדבריו, המנוחה יצאה לקראתו כשהיא אוחזת בסכין והתקרבה אליו בצורה מאיימת. מרגע שהחלה המריבה, אינו זוכר דבר. גרסתו האחרונה באה לו בעת עדותו, לאחר שטופל בידי הפסיכיאטר פרופ' טיאנו, אשר השיב לו, באופן חלקי, את זכרונו. הפעם, לדבריו, הוא נאלץ להתגונן מפני המנוחה שקרבה אליו בסכין שלופה. על מנת להגן על חייו, הוא קפץ עליה והוציא את הסכין מידה בעודה נאבקת בו ומשתוללת, ואגב כך נפגעה מן הסכין מספר לא ידוע של פעמים. הינה כי כן, מבקשנו הנאשם עתה לקבל את גרסתו זו האחרונה, שעניינה דקירתה של המנוחה מספר פעמים כהגנה עצמית וריסונה של המנוחה בגלל שהשתוללה.

95. נציג עתה את הראיות שהובאו גבי גרסאות אלה בין באמרות לשוטרים ובין בבית המשפט.

96. גרסתו הראשונה של הנאשם ניתנה באופן ספונטני **מיד** לאחר שיצא מזירת האירוע, כשהוא מגואל בדמה של המנוחה. הדברים תועדו בת/13, תמלול הקלטת שיחה בין הנאשם לבין מוקד 100 של המשטרה מיום 2015... בשיחה זו, הנאשם ביקש שיישלח בדחיפות אמבולנס לביתו בעקבות ויכוח ואישה שפצועה "**חזק חזק**". הנאשם הציג עצמו בשיחה כקרובן ואת המנוחה כמי שגרמה לפגיעה בעצמה. וכך נקלטו הדברים (עמ' 2-3):

"מוקדנית: ... ומה קרה לה?"

הנאשם: ... מאיימת כל הזמן... הולכת עם סכין... קפצתי עליה שלא תדקור אותי...
כנראה היד הלכה לכיוון לא טוב לא יודע...

מוקדנית: דקרת אותה?

הנאשם: כנראה... היא נדקרה כן... אני לא דקרת...

מוקדנית: איפה היא נדקרה?

הנאשם: לא יודע... בצוואר...

מוקדנית: הבנתי פעם אחת דקרת אותה?

הנאשם: לא יודע, כנראה פעם אחת, לא יודע התקוטטנו היא התפרעה בצורה קיצונית...

מוקדנית: הבנתי, הבנתי ואתה אומר שהיא לא בהכרח עכשיו? היא נושמת?

הנאשם: לא אני לא חושב שהיא נושמת"

97. בעמ' 4:

"מוקדנית: אדון אתה יודע כמה פעמים דקרת אותה?"

הנאשם: לא לא אני חושב דקירה אחת, אני לא יודע תוך כדי דחיפות.

מוקדנית: אתה חושב שפעם אחת?

הנאשם: כן...

...

מוקדנית: באיזה חלק בגוף?

הנאשם: ...או הצוואר או הלב לא יודע אחד משניהם"

98. עמ' 7:

"מוקדנית: בוא תנסה לספר לי את כל הסיפור מה היה..."

הנאשם: אני יושב שותה קפה במטבח

מוקדנית: כן באיזה שעה זה היה

הנאשם: עכשיו לפני חצי שעה שלושת רבעי שעה, שלושת רבעי שעה.

מוקדנית: אוקי

הנאשם: והיא יוצאת עם סכין כזאת כל רגע מנפנפת לי עליה

מוקדנית: ואתה שתית קפה ואז יצאה עם הסכין

...

הנאשם: אז דחפתי אותה כזה, אמרתי לה לכי קיבינימט עם השטויות שלך.

מוקדנית: אוקי

הנאשם: כנראה הזכוכית, כנראה הסכין הסתובבה אני לא יודע מה ולא יודע כנראה שראיתי דם, השפריץ דם כזה...

מוקדנית: כנראה הסכין הסתובבה או ש... הסכין הייתה אצלך ביד

הנאשם: לא לא אצלי ביד הייתה אצלה ביד, לא נגעתי בה.

מוקדנית: אתה לא...

הנאשם: אולי שמשכתי אולי שהוצאתי לה את זה מהיד לא יודע אני לא נגעתי בה אני."

99. גרסה זו, שהינה גרסתו המידית והספונטנית של הנאשם, מלמדת על כך שהנאשם לא חש עצמו מאוים יתר על המידה. כל שהוא ידע לטעון היה כי אמר למנוחה "תלכי קיבינימט" ודחף אותה על מנת להרחיקה. הפגיעה שנגרמה למנוחה לא נגרמה על ידו, אלא על ידיה - משום שהיא שאחזה בסכין, או על ידי שבר זכוכית. ברי, כי גרסה זו אינה עולה בקנה אחד עם הממצאים בזירה והפגיעות הקשות שנגרמו לגוף המנוחה, ואינה אלא גרסה שנתקמה על ידי הנאשם בקור רוח, לאחר שדקר מספר פעמים את המנוחה.

100. בהודעתו של הנאשם במשטרה מיום 2015. __ בשעה 10:32, שעות ספורות לאחר האירוע, בגיליון מס' 2 ש' 16-22 (לאחר שלבקשתו קיים התייעצות עם עו"ד - ב.א.), סיפר הנאשם כי לאחר ששב אל ביתם המשותף ביום שקדם לאירוע נשוא כתב האישום, בעת שסידר את חדרו, הבחין במנוחה מסתובבת ברחבי הבית עם סכין בידה. לשאלתו מדוע היא מצוידת בסכין השיבה המנוחה "אל תגיד לי מה לעשות". את שהתרחש בבוקר האירוע תיאר הנאשם כך [ש' 22-28]:

"והיום קמתי בסביבות השעה שש הלכתי להתקלח ומלאתי מים בשביל לעשות כביסה של מגבות והתלבשתי והכנתי קפה וישבתי בפינת אוכל ושמעתי חדשות מהטלפון באוזניה ואחרי זה ראיתי את ר. יוצאת מהחדר שלה עם סכין ביד אותו סכין שהיה לה אתמול אחרי צהריים והיא באה לקראתי... ואז אמרתי לה ר. מה הסכין הזה שאת מחזיקה אותו ביד כול הזמן ואז היא מנפנפת לי עם הסכין ואומרת לי ככה יהיה עוד יום יומיים שהיא מנפנפת עם הסכין והיא באה מולי אני קמתי מלחץ כזה אני דחפתי אותה חזק מאוד לכיוון החדר שלה ואז ראיתי דם על הרצפה והסכין נכנסה לה לגרון אני הוצאתי את הסכין ושמתי אותו בצד ומיד התקשרתי למשטרה שיזמנו מגן דוד".

ובהמשך (גיליון מס' 5):

[לצערי, התמלול שנערך ע"י המשטרה מרובב שגיאות הדפסה -ב.א.]

"שאלה: האם חוץ מהדחיפה שדחפת את ר. האם תקפה אותך לפני שדחפת אותה

תשובה: לא היא לא תקפה אותי אבל היא באה מולי עם סכין ביד ואני לא יודיע לאיזה ולכן אני קמתי והלכתי לכיוון שלה ודחפתי אותה בשיא הכוח שהיה לי והיא נפלה על הפנים ושמתי את הרגל שלי על הגב שלה

- וראיתי שהסכין תקועה לה בצוואר ומהר משכתי אותו מבלי לחשוב
ושמתי אותו בצד בכדי להציל אותו
- שאלה:** באיזה מרחק ממך ראיתי את ר. מחזיקה את הסכין ביד ובאה לכיוון
שלך עם הסכין
- תשובה:** מאז שיצאה מהחדר ממרחק של בין שלוש לארבע מטר
- שאלה:** האם נוצר ניבכם וויכוח וצעקות הלפני שדחפת את ר. עם הסכין
- תשובה:** לא הכוונה שלי אמרתי לה מה את לוקחת את הסכין ביד ונפנת ואז
מנפנת ואומרת לי עוד יום יומיים והיא באה לקראתי
- שאלה:** האם ר. ניסתה לדקור אותך עם הסכין שהיא החזיקה
- תשובה:** לא היא רק באה לקראתי עם הסכין ביד
- שאלה:** האם אתה נפצעת בגו או כאשר ר. החזיקה את הסכין ביד
- תשובה:** לא
- ...
- שאלה:** מה המרחק שהיה בינך לבין ר. כאשר היא מחזיקה את הסכין ביד
- תשובה:** בערך מטר וחצי או שתי מטר
- שאלה:** מדוע דחפת את ר. כאשר היא מחזיקה את הסכין ביד
- תשובה:** כי אני פחדתי שהיא באה מולי עם הסכין ומה היא אומרת לי יום יומיים
והיא עם הסכין ולכן קמתי מולה והיא הסתובבה ורצתה לברוח לחדר
ואז דחפתי אותה
- שאלה:** האם אתה דחפת את ר. כאשר הייתה העם הפנים אליך או גם הגב
אליך
- תשובה:** תוך גדי סיבוב כמעט הגב שלה היה אלי"
- ובהמשך, הוא אומר, בגיליון מס' 6:
- שאלה:** האם חוץ מהפצע בצוואר כתוצאה מהנפילה שלה לטוענת לאחר
שדחפת אותה האם ר. נפצעה או נדקרה במקום אחר בגוף שלה
- תשובה:** לא לא נראה שהיא נפצעה ממשו או ורק מהסכין שאני הוצאתי
מהצוואר אולי יש לה מכה בראש תוך כדי נפילה
- שאלה:** האם היה מאבק פיזי בניכם של מכות או תקיפה לפני דחפת את ר.
חל לטענתך ונפלה כאשר הסכין ביד
- תשובה:** לא
- ...
- שאלה:** אני אומר לך שבידי המשטרה חומר חקירה ממנו עולה כי אתה
גרמת למותה בכוונה תחילה של ר.א. הבת זוג שלך בביתכם במושב
X (נראה כי שם הישוב נקלט בטעות. שכן ברור כי הכוונה למושב X-
הערה שלי-ב.א.) מה תגובתך
- תשובה:** בשום אופן אני לא החזקתי את הסכין והיא זו שהחזיקה את הסכין
ביד
- שאלה:** האם אתה דקרת את ר. בסכין היום בבוקר בביתכם במושב X

תשובה: לא

שאלה: אני מבין מדברך שאתה טוען כי ר. נדקרה דקירה אחת בצוואר שלה כתוצאה מהדחיפה שלך ונפילה על הסכין שהיא החזקה ביד
תשובה: כן".

101. דברים אלה חשובים ביותר. כיום טוען הנאשם, בהסתמכו על חוות דעתו של מומחה, כי ננעל על גרסה שאינה נכונה. ברם הדברים שלעיל נמסרו בצורה ברורה וסדורה. אין בדברים אלה כל תיאור של חשש מידי מתקיפה באמצעות הסכין. מתיאורו עולה כאילו המנוחה בכלל החלה לברוח ממנו כאשר הוא קם לעברה, כך שלכאורה אף לא היה צורך לדחפה. הוא חוזר ומכחיש כי הוא אשר דקר את המנוחה ואפילו לא הוציא את הסכין מידה.

102. בהודעתו של הנאשם מיום 24.6.2015 הוא עומת עם העובדה, לפיה חומר החקירה שנאסף והממצאים מזירת הרצח אינם תואמים את הגרסה שמסר. אך הנאשם שב וטען כי כל שמסר עד כה הוא "אמת לאמיתה" (גיליון מס' 2).

בגיליון מס' 9 ש' 268-277 הוא מעיד:

"שאלה: למה היית צריך לקום ממקומך ולדחוף את ר. כאשר אתה אומר בהודעתך הראשונה שהיא עמדה במרחק מטר וחצי עד שתי מטר ועוד אתה אומר שהיא לא תקפה אותך ולא ניסתה לדקור אותך?
תשובה: היא באה אלי במצב של להתקיף אותי. ואז קמתי רק בשביל להגן על עצמי ובגלל זה רק דחפתי אותה

שאלה: למה דחפת את ר. כפי שאתה טוען כאשר אתה אומר שבזמן שקמת מולה היא הסתובבה ורצתה לברוח לחדר ודחפת אותה כאשר היא הייתה תוך כדי סיבוב וכמעט הגב שלה היה אליך?

תשובה: רציתי להוציא ממנה את הסכין מהיד ואם היא הייתה מסתובבת חזרה מולי מה הייתי עושה אז אולי אני הייתי מת"

103. ובהמשך הגיליון, ש' 294-300 הוא חוזר ומרחיק עצמו מכל מעשה של דקירה:

"שאלה: האם ר.א. זזה לאחר שנפלה והסכין נתקעה לה בצוואר כפי שאתה טוען ואם כן האם היא נגעה בסכין האם היא ניסתה להוציא את הסכין ממקומה?

תשובה: היא לא זזה והיא לא ניסתה להוציא את הסכין מהצוואר אני זזה שהוצאתי את הסכין מהצוואר

שאלה: האם אתה דקרת את ר. עוד דקירות מלבד הדקירה שנגרמה לה מהנפילה כפי שאתה טוען ואם כן כמה דקירות דקרת אותה ובאיזה מקומות?

תשובה: לא. לא דקרתי אותה בכלל"

104. בגיליון 11 ש' 351-356 מוצגים בפניו הממצאים שנמצאו על גופת המנוחה. ועדיין הוא נאחז בעמדתו:

"שאלה: אני אומר לך כי מבדיקת גופתה של המנוחה ר.א. נמצאו בה יותר מדקירה אחת ומכאן אני אומר לך כי אתה רצחת את ר.א. ודקרת

אותה מספר דקירות מה תגובתך לכך?

תשובה: לא דקרתי אותה אפילו דקירה אחת."

105. באותו יום, או יום קודם לכן, הוא נלקח גם לשחזור על ידי החוקר דני ביטן. מתמלול השחזור, ת/33, והדיסק ת/32, עולה תיאור דומה. בעמוד 9 הוא מנחה את השוטרת להסתובב כאשר פניה לכיוון המעבר לחדרים, עת הוא התרומם ממקום ישיבתו (ראה דקה 20:13 ואילך) ולברוח ממנו, ואז הוא דוחף אותה כדבריו בגליון 10, שורות 4-2:

"נתתי לה דחיפה והלכתי אליה, יעני קודם כל תצא לה הסכין..."

....

דחפתי אותה והיא נפלה. "

עוד הוא הסביר כי כאשר המנוחה נפלה הוא ניגש אליה ושם רגלו על גופה : **"בשביל, איך אומרים, לתפוס את הסכין"** (שורה 33). ואז הוא ראה את הסכין **"מיוצב ככה"** (עמוד 11, שורה 6).

106. בהמשך, הוא פירט כיצד שלף את הסכין מגופה של המנוחה. מעשה השחזור נעשה על ידי הנאשם בקור רוח, כאשר ניכר בו כי הינו מודע לכל פרטי ההתרחשות. הוא דאג למצב את השוטרת בהתאם ללוח הזמנים וההתרחשות. ניכר היה בו כי הינו משתדל לדייק. בעייתו היחידה הינה כי גרסתו זו, המדויקת, אינה עולה בקנה אחד, לא עם הראיות הפורנזיות שנאספו ולא עם העדות (סימני הדם השונים שהצביעו הן על דקירות בגובה והן דקירות בגובה המרצפות; מספר הפגיעות בגופת המנוחה; עדות הקטין).

107. כל גרסאותיו של הנאשם עד לשלב זה היו קרובות זו לזו, כאשר בבסיסן מצויה הפגיעה היחידה שנפגעה לגרסתו המנוחה - דהיינו דקירה אחת, בין שהייתה זו דקירה עצמית, או נפילה על הסכין, או על שבר זכוכית. אין בגרסאות אלה עד כה כל תיאור של מעשה דקירה שנעשה על ידו, או של מספר דקירות.

108. תפנית רבתי בגרסת הנאשם חלה לפתע ביום 26.10.2016. בטרם עלה הנאשם להעיד, ביקש סנגורו להסביר כי **"אנחנו הולכים לשמוע מהנאשם גרסה שהיא קצת שונה מהגרסה שהוגשה בחקירת המשטרה... בעקבות תהליך, טיפול פסיכיאטרי שהוא עבר במהלך הכלא"** (הדגשה שלי- ב.א.). [פרוטוקול 26.10.2016 עמ' 126 ש' 14-16].

109. לעניין ההליך הפסיכיאטרי יש להזכיר, כי ביום האירוע (2015..._) נערכה לנאשם בדיקה בידי ד"ר דולב קלבנסקי, רופאה מתמחה לפסיכיאטריה בבית חולים העמק בעפולה, אשר ציינה כי ערכה בדיקה ראשונית וכי אין מדובר בהערכה פסיכיאטרית (להלן - **"הבדיקה הפסיכיאטרית"**). ד"ר קלבנסקי פירטה כי הנאשם **"לאורך השיחה מאורגן מבחינת התנהגות ודיבור, ללא הפרעה בזיכרון או ריכוז, עונה לעניין..."** וכן כי **"... לדבריו זוכר את האירוע שחוזה לפני מספר שעות, מתאר אותו ונותן פרטים אותם מעוניין לחשוף, חלקם אינו מעוניין לחשוף... ריכוז:תקין, זיכרון: ללא הפרעה בולטת, שיפוט ותובנה: תקינים"**.

110. בדיון שהתקיים ביום 20.7.2015 ביקשו הסנגורים כי הנאשם ישלח להערכה פסיכיאטרית, בנוסף לבדיקה הראשונית שנערכה לו בבית חולים העמק.

111. ביום 11.8.2015 עיין הפסיכיאטר המחוזי בממצאי הבדיקה הפסיכיאטרית שנערכה בעניינו של הנאשם בבית חולים העמק וציין כי **"הבדיקה יסודית ומאורגנת וממנה עולה כי לנאשם לא היו בעברו בעיות נפשיות. מהבדיקה לא עולה רמז לאי יכולת הנאשם לעמוד לדין או להיות הנאשם בר עונשין"**.

112. בעדותו בבית המשפט השמיע הנאשם גרסה חדשה לחלוטין, העשויה להתאים לראיות הפורנזיות (בניגוד לגרסאותיו הקודמות). לגרסתו זו, התפתח מאבק אלים בינו לבין המנוחה, שבמהלכו הוא חילץ את הסכין מידה ודקר אותה. הנאשם טען כי ביצע את המעשה מתוך הגנה עצמית, נוכח חשש ממשי שחש לחייו, וכי לא הייתה לו כל כוונה לגרום למותה של המנוחה.
113. הגרסה מופיעה בעדות הנאשם, פרוטקול מיום 26.10.2016 עמ' 131-132:

"ש: מתי חזרת?

ת: ... הסיפור הזה נמשך חודשיים וחצי, אפילו שלוש, הסידור של אבא שלי. אז אמרתי אני עכשיו אעלה למושב, לבית שלי, לילד שלי, גם לבת זוג שלי, והכנתי באמת את הבגדים הכל, וירדתי למושב... שמת את התיקים בחדר שינה, וראיתי את החדר שינה ואת האמבטיה וזה, אמרתי צריך לנקות, לשטוף, זה, יצאתי לבחוף, לקחת את המגב, דלי, סמרטוט, ראיתי את הבת זוג שלי, למעשה לפני זה ראיתי שהאוטו איננו, אז הבנתי שהוא אצלה, אבל שהיא באה פתאומית עם אוטו אחר, אז אמרתי לה היי ר, מה נשמע? מה, איפה האוטו? יצאה לי בצעקות שאני לא יודע, באמת... התעצבנתי קצת, התעצבנתי קצת, והלכתי לנקות את החדר... וצלצלתי לא.אמ. מהמשפחה שלהם, למה הוא מתעסק במכוניות, ואמרתי לו מה נשמע... זה, אולי אתה יודע משהו עם האוטו, מכרת לה..."

ובעמ' 137 ש' 4-8 הוא מוסיף:

"ש:

בוא, תסביר לבית המשפט מה הוויכוח ביניכם, מי היה מעורב בוויכוח, על מה בעצם הוויכוח הזה וכמה זמן הוויכוח הזה כבר. הוויכוח הזה כבר ב, נמשך בערך איזה שנתיים, משהו כזה, שראיתי כבר, הוויכוח הזה היה לגבי הבית, ודווקא המשפחה שלה הייתה מעורבת, דווקא אני רציתי באמת שהמשפחה שלה תכנס לתמונה..."

ת:

114. את השתלשלות האירועים בסמוך לאחר מכן, תיאר הנאשם באופן הבא (עמ' 137-141):

"ש:

...אז אני אחזור איתך רגע ליום האירוע המצער. בוא, תסביר לבית המשפט, 2015... , תסביר לבית המשפט, מה קרה משעות הבוקר עד קרות האירוע המצער, תסביר לבית המשפט.

ת:

בבוקר, אה, למחרת קמתי, אני רגיל לקום למעשה מוקדם... התקלחתי, הכנתי לי קפה... וישבתי בפינת אוכל, באמת, כמו שעשיתי את זה עשרות פעמים, מחכה לילד שיצא מהחדר שלו, להגיד לו בוקר טוב... וישבתי שמה, והכנתי קפה, ואני, בבוקר אוהב לשמוע חדשות מהטלפון, שמתתי את האוזנייה, ואני יושב בצורה כזאת, ככה

ש: רק את השעה, בערך, אתה יודע להגיד לנו איזו שעה זה היה?
 ת: 6:00, 6:00, אה, 6:20, וחצי, 6:45, זה הזמן הזה, שאני שומע
 חדשות, ב-6:30... ואני ככה, ככה, משחק בטלפון, שומע חדשות,
 ובאמת, באמת, כמו שאומרים, נהיה רעם ביום בהיר, היא יוצאת
 מהחדר שלה עם צעקות כאלה, ובאה, אני לא הספקתי להרים את
 הראש, איך שהרמתי את הראש, ראיתי את הסכין ממש מולי, ממש
 מולי, שהרמתי אותו, צעקה לי מין צעקה שתוך יום, יומיים אתה
 מתחפף מפה, משהו כזה. איך אומרים? ראיתי, חשבתי אני מת, אותו
 רגע, חשבתי אני מת. ופה, באמת, אני רוצה רגע, להפסיק את
 הנושא, לעצור רגע את זה, איפה שהוא שאל, על הנושא של
 הפסיכיאטר. אני מ, מהיום הראשון שנעצרתי, אני נמצא תחת טיפול
 של פסיכיאטר, ויותר מאוחר גם פסיכיאטר פרטי. ותוך כדי השיחה,
 שיחות יותר נכון, באמת, יצאו ממני דברים שלא זכרתי אותם, ממש
 נעלמו, באמת, חודשים, אני יכול להגיד, מה שהיה בהתחלה, זה מה
 שאני האמנתי בו, אבל לאט, לאט זה יצא ממני, ועכשיו אני רוצה
 לספר גם את האמת, בדיוק איך שזה קרה. שאני ראיתי את הסכין
 כבר מולי, מולי, אין לי ברירה, אין לי גם יציאה, לאן לברוח אפילו,
 לא יכולתי לברוח ימינה, לא שמאלה, אחורה, אי אפשר, אני חייב
 לצאת מאיפה שהיא הגיעה, לפני... עכשיו היא באה אלי, מולי, אין,
 היא הורגת אותי, היא דוקרת אותי ב-100 אחוז, אין לי, אין לי
 ברירה אחרת, קפצתי עליה, היא התחילה להתפרע, תפסתי לה את
 היד, באמת, באמת, בקושי הוצאתי ממנה את הסכין מהיד, ותוך כדי
 שהוצאתי ממנה את הסכין מהיד, דקרתי אותה, עוד היא המשיכה
 להשתולל, ועוד היא המשיכה להשתולל, עד שדחפתי אותה על
 הרצפה... תוך כדי, תוך כדי זה שהצלחתי ל, ל, להפיל אותה, אחרי
 שהיא נדקרה, שמתתי את הרגל על הגב שלה, שפשוט לא תשתולל,
 היא השתוללה בצורת טירוף, שאני באמת בחיים לא ראיתי דבר כזה.
 ונשפך הרבה דם, הרבה דם, ופשוט ניסיתי, אמרתי אני ארים טלפון
 מהר, אולי להציל אותה, הרגשתי שירד הרבה מאוד דם, צלצלתי
 למשטרה, ואמרתי להם דחוף, דחוף, כמה שיותר מהר, באמת,
 באמת, באמת, נכנסתי גם ממש, איך אומרים? דיברתי עם המשטרה
 והסברתי להם שמה, ושהם באו, אבל נראה לי שהם באו מאוחר.
 או קיי. עכשיו, בוא, סיפרת על כך שהמנוחה יצאה אליך
 ש: סכין,
 עם
 ת: כן.
 ש: והתחיל, והתחיל שמה וויכוח,
 ת: כן.
 ש: בוא, תסביר לבית המשפט, באיזה סיטואציה היא הייתה,

על מה אתה, על מה אתה מתכוון כשאתה מדבר על וויכוח ובאיזה
סיטואציה אתה היית, איזה מצב אתה היית.

	ת:	מתי?
	ש:	
כשהיא יצאה עם הסכין אליך.		
היא יצאה עם הסכין, עם צעקות, אני ישבתי בפינת אוכל, שומע חדשות בטלפון, מסתכלת על הטלפון, היא יצאה בצעקות כאלה מהחדר שלה, אני מרים את הראש, אני רק הצלחתי להרים את הראש, ראיתי את הסכין פה, הרגשתי באותו רגע אני מת, אין לי, אין לי, ראיתי, אין, הייתי חייב לעבור מולה, לקפוץ עליה, לעשות משהו, לנטרל אותה. הצלחתי להוציא ממנה את הסכין, ותוך כדי כך שהצלחתי להוציא ממנה את הסכין, דקרתי אותה, שדקרתי אותה, היא המשיכה להשתולל, המשיכה להתפרע, דחפתי אותה על הרצפה, אין, זה היה דבר, משהו שאני עצמי, לא היה לי את הכוחות להתמודד איתה בכלל. והיא נפלה על הרצפה, שמתי את הרגל שלי על ה, את הברך שלי על הגב שלה, לצערי יצא הרבה דם, הרגשתי שפה, השפריץ דם ממש בכמויות, הרגשתי פה זה משהו, משהו קריטי קרה, ב, בנושא הזה.	ת:	
	ש:	
כשאתה, אה, רגע, אה, הסברת לבית המשפט שבשלב שהתחילה לצעוק, וקפצת עליה ודחפת אותה, ואמרת שבשלב מסוים שמת את הרגל על הגב שלה, נכון?		
	ת:	כן.
	ש:	
למה בעצם עשית את זה?		
שהיא לא תקום עוד פעם, תשתולל, פשוט היא השתוללה בצורה כזאת של טירוף, מה אתה חשבת? באותו רגע?	ת:	
	ש:	
אני חשבתי שאני מת, אם אני לא מצליח, אני, לנטרל אותה, אני מת. אין, הטירוף שלה, זה היה בכלל דבר שאני, באמת, לא יודע, לא יודע, זה טירוף שאם אני לא מנטרל אותה אני מת. או קיי. וכשאתה אומר, אה, שדקרתי, אתה אומר קפצתי עליה ודקרתי אותה,	ת:	
	ש:	כן?
אה, אתה זוכר להגיד לנו איך הדברים קרו, כמה פעמים זה היה, איך זה קרה?	ת:	
	ש:	לא,
אתה זוכר להגיד?	ת:	
האמת שאני ממש לא, לא זוכר, מהבלגאן שהיה שמה, בשניות האלה, לא, לא יכול להגיד לך סתם כל מיני דברים. רק אני יודע ש, שהצלחתי ב, באמת, בכוחות האחרונים שלי להפיל אותה על		

הרצפה, ממש, הרגשתי שאני חייב, כי אם לא, אחרת היא יכולה לקום עליי עוד הפעם. "

ש: נ., למה בעצם התקשרת למד"א, אמרת, או למשטרה,

וכמה זמן אחרי האירוע? אחרי מה שקרה? האירוע המצער, אחרי, ב, ב, בשניות, התקשרתי למשטרה והזמנתי גם מגן

ת: דוד, ו, ו, ואמרתי לה מהר, מהר, תנסו, תבואו מהר להציל אותה, באמת, באמת, באמת, מכל הלב, לא ציפינו למצב כזה, חשבתי שיבואו מהר, לצערי, ברגעים האלה, זה נמשך כאילו שעות על גבי שעות זה נמשך.

ש: הבנתי.

ת: דווקא, באמת הרבה פעמים אמרתי לשוטרת מהר, מהר,

מהר, מהר."

115. הדגשתי בכוונת מכוון את המילים "שתוך יום, יומיים אתה מתחפף מפה". מילים מעין אלה אינן מכוונות למי שאמור להרצח לאלתר. יש בהן משום הוראה להסתלק למקום אחר. כך הדברים הושמעו על ידי הנאשם וכך נשמעו באוזנינו מפיו.

116. בחקירתו הנגדית, לכשנדרש להסביר כיצד זה נמצאו בגופת המנוחה 4 דקירות סכין, בעוד שלטענתו הוא דקר אותה אך פעם או פעמיים, ובאשר לממצאים שנמצאו, השיב הנאשם בעמ' 145-160 (מפאת חשיבות הדברים, נצטט את הדברים באריכות וכמעט בשלמות):

ש: "... אני לוקח אותך לרגע, ליום הרצח, לרגע שאתה מרים את

הראש... מה היא החזיקה?

ת: החזיקה סכין ביד.

ש: תאר לי את הסכין.

ת: סכין כזאת, זה, זה מה ששחזר אותי, עוד הפעם אחורה, מה

שראיתי

...

ש: באיזה מרחק היא הייתה ממך?

ת: בערך בסביבות 20, 30, 30, 35, אני לא יכול למדוד

...

ש: ... באיזו יד היא החזיקה את הסכין?

ת: יד ימין.

...

ש: או ק"י. והיד השנייה

ת: לא ראיתי כלום

...

ש: ... בשלב הזה, שאתה מרים את הראש, אתה רואה את ה, את ר.

ת: מחזיקה בסכין, אתה קם

ת: כן, קופץ עליה. ... קפצתי עליה, לתפוס לה את היד עם ה, עם

הסכין, היא התחילה להתפרע, להשתולל, הכל

- ש: כשהסכין בינתיים ביד שלה?
ת: ביד שלה, כן.
ש: והיא מנסה
ת: אז
ש: לתקוף אותך?
ת: מנסה לתקוף, להשתולל, הכל, עד שהצלחתי לתפוס את ה, את היד, ולמשוך לה את הסכין. תוך כדי שמשכתי לה את הסכין, המשיכה להשתולל, המשיכה הכל
ש: באיזה יד משכת לה את הסכין?
ת: היא הייתה ביד ימין
ש: שלה?
ת: שלה
ש: ושליך?
ת: ביד ימין גם
...
ש: איך אתה תפסת את הסכין?
ת: אני תפסתי לה את היד
ש: כן?
ת: משכתי אותו, עד שהוצאתי מה מהיד... והיא משתוללת... עד שהגעתי למצב שאני תופס לה גם את היד, אבל היא משתוללת, היא משתוללת... עד שמפכה הוצאתי לה את הסכין, כנראה, ודקרתי אותה
...
ש: הוצאת את הסכין ואז,
ת: כן?
ש: בשלב הזה אתה מחזיק את הסכין?
ת: כן
ש: בידך הימנית?
ת: כן
ש: והיא מולך?
ת: כן. והיא משתוללת, נותנת לי בוקסים
ש: משתוללת
ת: עושה לי
ש: מאגרפת אותך?
ת: ככה, כן, בדיוק
...
ש: אבל היא החזיקה, אתה אומר אגרפה אותי
ת: כן?
ש: באגרופי ריק או שהיא החזיקה עוד סכין? היא החזיקה סיר?

- ת: לא, לא, היא החזיקה
ש: חוץ מהסכין
ת: ביד אחד, החזיקה, חוץ מהסכין? לא יודע, לא ראיתי
...
- ש: אז אתה הוצאת את הסכין, אתה מחזיק עכשיו את הסכין ביד ימין, היא עדיין משתוללת
- ת: כן
ש: ועדין היא מנסה לתקוף אותך.
...
- ש: מתי אתה דוקר אותה?
ת: מתי שהוצאתי ממנה את הסכין מהיד, תוך כדי שהיא משתוללת, דקרתי
ש: איפה דקרת?
...
- העד, מר רעני: לא יודע, באמת לא יודע.
...
- ש: כמה פעמים?
ת: זה כבר באמת אני לא, לא זוכר.
...
- ש: לאיזה חלק בגוף כיוונת את הדקירות?
ת: לא כיוונתי בכלל, מה, רק ל, להציל את עצמי, הדקירות שלי, לגבי הדקירה הזאת, הייתה רק להציל את עצמי, להשק, לנטרל אותה בצורה, אין, היא, היא, בכוח שלה,
ש: כש, כשדקרת אותה,
ת: כן,
ש: כן? תשלים, בבקשה.
ת: בכוח שלה, כמעט היא הפילה אותי,
ש: או ק"י.
- ת: ב, ב, בהתאבקות, בהשתוללות שלה. אז אין ברירה, אני הייתי חייב ממש לעצור את ה, את ההתפרעות שלה.
ש: כלומר, אתה אומר היית במצב כל כך מאוים,
ת: אין,
ש: ובמצב הזה,
ת: כן,
ש: כשהיא עומדת מולך,
ת: כן,
ש: כשהפנים שלה מופנות כלפיך?
ת: כן, כן.

היא בעמידה?	ש:
כן.	ת:
היא בעמידה על הרגליים?	ש:
כן, כן.	ת:
זקוף?	ש:
כן.	ת:
היא לא, לא נפלה על הרצפה? היא לא כרעה,	ש:
לא,	ת:
היא לא כלום? עדיין,	ש:
נכון,	ת:
עומדת על הרגליים?	ש:
ת: עומדת ומשתוללת, בכל מצב, ממש הכי חזק שפעם נתקלתי בו, עד שדחפתי אותה, עד שפשוט דחפתי אותה ממני,	
שנייה, תכף נגיע לדחיפה.	ש:
כן.	ת:
הדקירות,	ש:
כן?	ת:
ככל שדקרת, אתה לא זוכר כמה, אתה לא זוכר איפה,	ש:
ממש, ממש,	ת:
אבל אתה אומר דקרתי,	ש:
כן.	ת:
וזה לא פעם אחת?	ש:
...	
ת: יכול להיות, באמת אני לא יכול להגיד לך פעם או פעמיים או כמה פעמים, אני לא יגיד לך מספרים, למה בעצמי אני לא זוכר,	
היא ניסתה לקחת ממך את הסכין,	ש:
אני פשוט,	ת:
חזרה?	ש:
ת: לא, ניסתה לא, אבל היא התפרעה בידיים, באגרופים, ככה, כל ה, הקריסטלים נפלו, היא השתוללה בצורה שכאילו עיוורת, כזאת,	
הבנתי.	ש:
בלי,	ת:
אז כלומר,	ש:
אין שליטה, אין שליטה.	ת:
או קיי. ואז אתה דוחף אותה?	ש:
כן.	ת:
כשאתה דוחף אותה,	ש:

ת:	כן?
ש:	איפה זה היה? בבית?
...	
ת:	קצת קדימה, קצת אחורה, פחות או יותר איפה שהשוטרת עומדת.
...	
ש:	עו"ד קבלאווי: ... עכשיו, בשלב הזה, העד, מר רעני: כן?
ש:	איפה הסכין?
ת:	הסכין כבר הייתה על הרצפה,
ש:	איך הגיעה... הסכין לרצפה?
ת:	אני זרקתי אותה. ברגע שהיא נשכבה, אני זרקתי אותה...דחפתי אותה,
ש:	לפני שאתה דוחף אותה, אתה,
ת:	שאני, שאני,
ש:	אומר דקרתי,
ת:	דוחף אותה, הסכין הייתה אצלי ביד,
...	
ש:	ואז, שנייה. אתם הייתם ב, קצת לכאן, נכון?
ת:	כן.
ש:	לאזור המטבח.
ת:	כן.
ש:	ואז אתם מגיעים מאזור המטבח, תוך כדי התגוששות?
ת:	כן,
ש:	או איך אתם מגיעים,
ת:	כן,
ש:	מכאן?
ת:	כן, תוך כדי התגוששות, אנחנו פה, כל הרדיוס הזה זה התגוששות,
...	
ש:	הסכין, שלב הזה,
ת:	כן?
ש:	של ההתגוששות, איפה היא נמצאת?
ת:	ביד שלי.
ש:	או קיי. מתי הסכין יוצאת מהיד שלך?
ת:	ברגע שדחפתי אותה, שראיתי שהיא נפלה על הרצפה,
ש:	כלומר, דחפת אותה, איך דחפת אותה? עם שתי הידיים או עם יד אחת?

ת:	לא זוכר, אני חושב שעם שתי ידיים, לא זוכר.
ש:	באיזה חלק בגוף,
ת:	שתי,
ש:	שמת את הידיים שלך עליה?
ת:	לא זוכר, אני חושב שבגב, דחפתי אותה, אני באמת לא
ש:	זוכר, בכתף או בגב, איך שהיא נפלה על הרצפה, ידעתי שאני שם
ש:	עליה את הרגל, אני מנטרל אותה, בזה אני,
ש:	בשלב, או ק"י, בשלב שאתה דוחף אותה,
ת:	כן?
ש:	והיא נופלת,
ת:	כן?
ש:	איפה היא נופלת?
ת:	על הפנים.
ש:	על הפנים?
ת:	כן.
ש:	איפה הסכין עכשיו? מתי אתה זורק את הסכין?
...	
ת:	כשהיא על הרצפה, זרקתי את הסכין.
ש:	איפה היא נופלת בבית?
ת:	לא יודע, ב, ב, באזור הזה, ב, ב, לא יודע, בצד ימין,
ש:	באזור הזה, באיזה מקום, לא, לא יודע, לא יודע, זה לא, ממש, יותר
ש:	היה חשוב לי לדבר, להרים טלפון ל, ל, למגן דוד, למשטרה, יותר,
ש:	לא, לא שמתי לב, אתה שואל אותי שאלות שלא,
ש:	מתי ראית לראשונה דם?
ת:	כשהיא נפלה, כשהיא נפלה, הרגשתי שפריץ של דם,
ש:	שיצא ממנה, באמת,
...	
ש:	ואתה רואה גם כמות של דם, שיוצאת, שכאילו, אתה רואה
ש:	את הרצפה כבר מוכתמת בדם?
ת:	יוצא, כן, יוצא דם.
ש:	או ק"י. מה אתה עושה?
ת:	אה, עשיתי ככה, ראיתי את הטלפון לידי, הרמתי טלפון
ש:	למשטרה, להזמין מגן דוד, כמה שיותר,
ש:	אבל למה ניגשת אליה?
ת:	למי?
ש:	ל-ר.
ת:	שמתי עליה את הרגל,
ש:	למה?

ש:	או קיי.
ת:	אז להגיע למצב של פסיכיאטר, זה בן אדם ש, עוד לא, הוא נמצא בבועה של חלום, הוא נמצא ב, במצב שהוא, מתי התנפץ החלום הזה?
ש:	רק בתקופה האחרונה, שעם הפסיכיאטר הפרטי, שבאמת ישב איתי ולאט, לאט, הרגשתי מן, איך אומרים? שחזור של באמת, דבר, כן? שחזור?
ש:	אז אני אומר, שחזור, לאט, לאט, ככה, איך אומרים? יצא ויצא ועוד פעם יצא.
ש:	אתה, לא פעם אחת, אומר שהמנוחה, ר., כשהיא הגיעה אליך, היא לא ניסתה לתקוף אותך, אני למשל מפנה לחקירה שלך, החקירה הראשונה, ת/25, החקירה שהשנייה, ת/27, והשחזור ת/33, זה התמלולים...
...	
ש:	היא לא תקפה אותך,
ת:	סליחה. היא באה מולי בצעקות כאלה חזקות, שאני מרגיש שאם אני לא הייתי מרים את הראש, הייתה דוקרת אותי,
...	
ש:	אתה, אתה בכלל היית באוזניות עם החדשות,
ת:	נו, כן, כן,
ש:	צופה, שקוע בטלפון,
ת:	כן,
ש:	מה שהעיר אותך מהמצב שהיית בו זה הצעקות?
ת:	אמת.
ש:	<u>היא לא ניסתה לדקור אותך?</u>
ת:	<u>אמת</u>
	ועוד מעמ' 163 ש' 1-15:
"ש:	... אתה אומר, בחקירות שלך, במשטרה, אתה אומר היא נעמדה במרחק של 2 מטר ממני.
ת:	אני אומר לך שהסכין 30 סנטיים ממני
...	
ש:	מה אמרת במשטרה, אני אומר לך שזה מה שאמרת במשטרה, זה לא נכון?
ת:	לא נכון.
ש:	או קיי. עכשיו, אתה גם במשטרה, אומר שברגע שקמת, גם בשחזור אתה אומר את זה, ברגע שקמת, היא התחילה לברוח, להתרחק ממך, זה לא נכון?

ת:

כל מה שאמרתי בשחזור, ככה האמנתי שהיה. אבל עוד פעם אני חוזר ועוד פעם אני אגיד את זה, ככה חשבתי שהיה, עד ש, אמרתי לך, הגעתי לעידן שך הפסיכיאטר, שלאט, לאט, לאט, לאט, והנה כאן התוודיתי ליד, לכבוד בית המשפט."

117. הנאשם טוען כי הפסיכיאטר, פרופ' טיאנו אימנו לשחזר את הדברים, ובשל כך הוא מעיד בבית המשפט על העובדות הנכונות. עדותו אינה נשמעת כעדות של מי שהצליח בעזרת טיפול פסיכיאטרי לשחזר את הדברים. פרט להודעתו לראשונה שהוא דקר את המנוחה, הוא מנסה בכל כוחו להתעלם מן השאלה כמה דקירות הוא דקר אותה, ומדוע המשיך לדקרה לאחר שנוטרלה. לעניין זה, קבע הפסיכיאטר כי לאחר שנפגש עם הנאשם, הוא הצליח להביאו לשחזור השתלשלות הדברים. חרף זאת, מוסר הנאשם דבר עדות שאינו קוהרנטי. הוא מתאמץ להעלים מעדותו את רגעי הדקירה, למרות קביעת הפסיכיאטר כי ביכולתו לעבד את עדותו זו בעזרת עורכי דינו. בכך גילה הנאשם זיכרון נקודתי וסלקטיבי.
118. הנאשם הכחיש בעדותו כי איים בפני מי מבני משפחתה או מכריה של המנוחה כי יפגע בה (עמ' 143). הכחשה זו אינה נאמנה עלי. קביעותי לגבי איומים אלה הובאו על ידי לעיל, עת התייחסתי לעדויות שהובאו מטעם המאשימה ביחס לאיומים הקשים שהשמיע הנאשם באזני בני משפחת המנוחה.

דין

119. בעניין שלפנינו אין הנאשם חולק על כך שבמעשיו הביא לקטילתה של המנוחה. מאחר ומוסכם על הצדדים כי הנאשם הוא שדקר את המנוחה למוות, הרי שיריעת המחלוקת מצטמצמת לשאלה אם אמנם פעל הנאשם מתוך הגנה עצמית או חל בעניינו הסייג הקבוע בסעיף 300א(ב) כטענתו החליפית.
120. ראשית נציין כי, כאמור, גרסתו של הנאשם ביחס לאופן התרחשותו של האירוע ולנסיבות שאפפו אותו לא הייתה אחידה ועקבית, וניכר כי חלה התפתחות בין גרסה לגרסה, עד לגרסתו המאוחרת אותה מסר הנאשם בעדותו בבית המשפט, בגדרה טען ל"שכחה" מחד ומאידך, סיפק תשובות מגמתיות בהתאם ל"שיקולי כדאיות" שערך, בהתעלם מהראיות הקיימות והיא נראית בלתי סבירה ובלתי אמינה.
121. כזכור, בגרסתו המאוחרת טוען הנאשם כי המנוחה הצטיידה מבעוד מועד בסכין ובבוקר האירוע ניסתה לתקוף אותו. מאחר וחש סכנה ממשית לחייו ניסה לחלץ את הסכין מידה וכתוצאה מהמאבק שהתפתח ביניהם נדקרה המנוחה, כאשר פרטים מהותיים רבים אינם זכורים לו. דומה כי גרסתו זו מעלה סדרת תמיהות, הן בשל אי התאמתן לחומר הראיות הכולל שהוצג לפנינו, לגרסאות הסדורות שמסר הנאשם בהודעותיו במשטרה, ולשכל הישר וניסיון החיים. כן יצוין כי הן בבדיקתו בידי ד"ר קליבנסקי והן בהודעותיו במשטרה מיד אחרי האירוע ובשחזור שנערך עימו, לא תועדה "שכחה" לה הוא טוען היום.
122. בפרט מבקש הנאשם שנקבע כי המנוחה היא זו שאחזה ראשונה בסכין, אף על פי שטענה זו נשללה. כך סיפר הקטין, אשר היה עד לאירוע, כי לא הייתה סכין בידיה של המנוחה וכך העידה גם ד"ר גיפס בהסבירה כי מהחתיכים שאותרו על ידיה של המנוחה ניתן לשלול את הטענה שהנאשם והמנוחה רבו על הסכין. שכן לדבריה **"במקרה של המנוחה נמצא חתך בגב כף היד, גב כף היד השמאלית זה מקום שאין שום דרך לחתוך את עצמך פה אם אתה אווז את הסכין ביד הזו ובנוסף אני חייבת להוסיף ואני מתנצלת שבדרך לפה הסתכלתי בתמונות וישנו חתך נוסף די גדול בגב כף היד הימנית שלא תואר בחוות דעתי ומופיע**

בתמונות אם תרצו אני אפנה אתכם... [עמ' 111 לפרוטוקול מיום 16.3.2016 ש' 9-5].

123. האמנם פעל הנאשם מתוך הגנה עצמית, בלית ברירה, על מנת להדוף תקיפה שלא כדין של המנוחה כלפיו, ולפיכך עומדת לו טענת ההגנה העצמית כסייג לאחריות פלילית?

124. בסעיף 34 לחוק העונשין, אשר דן בסייג ההגנה העצמית, נקבע כי:

"34. לא יישא אדם באחריות פלילית למעשה שהיה דרוש באופן מיידי כדי להדוף תקיפה שלא כדין שנשקפה ממנה סכנה מוחשית של פגיעה בחייו, בחירותו, בגופו או ברכושו, שלו או של זולתו; ואולם, אין אדם פועל תוך הגנה עצמית מקום שהביא בהתנהגותו הפסולה לתקיפה תוך שהוא צופה מראש את אפשרות התפתחות הדברים"

125. על כך מוסיפה הוראת סעיף 34 לחוק העונשין, שעניינה "חריגה מן הסביר" ולפיה, בין היתר, הוראת סעיף 34 לא חלה "...כאשר המעשה לא היה סביר בנסיבות הענין לשם מניעת הפגיעה".

126. על מנת שיתקיים סייג ההגנה העצמית נדרשת, בהתאם להוראות החוק והפסיקה, התקיימותם של שישה תנאים, כפי שפירטה כבוד השופטת ע' ארבל, בפסקה 13 בע"פ 4191/05 אלטגאוז נ' מדינת ישראל, (25.10.2006):

"שישה הם התנאים שבהתקיימם עומדת לנאשם ההגנה העצמית, כפי שהוגדרו בחוק, ופורשו בפסיקה ובספרות. הראשון הוא תנאי התקיפה שלא כדין. השני הוא תנאי הסכנה. תנאי מוקדם למעשה ההתגוננות הוא קיומה של "סכנה מוחשית של פגיעה בחייו, בחירותו, בגופו או ברכושו, שלו או של זולתו". על הסכנה להיות מוחשית ולא סכנה שהסתברות התממשותה ערטילאית גרידא... התנאי השלישי הוא תנאי המידיות. לפי לשון החוק, נדרש כי מעשה ההתגוננות היה "דרוש באופן מיידי" על מנת להדוף את התקיפה. תנאי זה בוחן את עיתוי המעשה, על שני היבטיו: על ההגנה להתבצע רק מרגע שהמעשה דרוש באופן מיידי על מנת להדוף את התקיפה, ועליה להיפסק מרגע שלא נדרש עוד מעשה התגוננות על מנת להדוף את התקיפה... התנאי הרביעי הינו שהאדם לא נכנס למצב בהתנהגות פסולה, וכלשון החוק "...הביא בהתנהגותו הפסולה לתקיפה תוך שהוא צופה מראש את אפשרות התפתחות הדברים". התנאי החמישי הוא תנאי הנחיצות. נדרש שלא ניתן היה להדוף את התקיפה בדרך אחרת פוגענית פחות בתוקף... תנאי הנחיצות כולל בתוכו הן את הנחיצות האיכותית (בפני העושה לא עמדו אלטרנטיבות אחרות) והן את הנחיצות הכמותית (העושה לא יכול היה לנקוט בכוח מועט יותר)... את תנאי הנחיצות ניתן לראות כמגולם בקביעת סעיף 34 לחוק העונשין לפיה על המעשה להיות "דרוש באופן מיידי" לצורך הדיפת התקיפה... או בסעיף 34 לחוק העונשין הקובע כי ההגנה העצמית נשללת מקום בו המעשה "לא היה סביר בנסיבות הענין לשם מניעת הפגיעה"... התנאי השישי הוא תנאי הפרופורציה. נדרש יחס ראוי בין הנזק הצפוי מפעולת המגן לנזק הצפוי מן התקיפה... תנאי זה כלול בסעיף 34 לחוק העונשין".

127. עוד יצוין כי בהוראת סעיף 34 לחוק העונשין שכותרתו "נטל ההוכחה", נקבע כי **"מלבד אם נאמר בחיקוק אחרת, חזקה על מעשה שנעשה בתנאים שאין בהם סייג לאחריות פלילית"**.

128. כפי שיפורט להלן, בחינת הראיות שהוצגו בפנינו מחד, וגרסאותיו הסותרות של הנאשם מאידך, מביאים למסקנה כי מרבית התנאים הקבועים בסעיף 34 לחוק העונשין אינם מתקיימים בענייננו ובהתאמה וכפועל יוצא מכך, לדחיית הטענה בדבר קיומו של סייג ההגנה עצמית.

129. כך, התנאי שעניינו בתקיפה שלא כדין בידי המנוחה את הנאשם אינו מתקיים בענייננו. שכן במקרה דנן, הנאשם הוא שיזם את העימות עם המנוחה שעה שהתקדם לעברה ודחף אותה. בפרט כך אם נאמץ את הגרסה שמסר הנאשם בחקירתו במשטרה (ת/21), שם הוא סיפר, כזכור, כי **"...והיא באה מולי אני קמתי מלחץ כזה אני דחפתי אותה חזק מאוד לכוון החדר שלה ואז ראיתי דם על הרצפה והסכין נכנסה לה לגרון... והיא עם הסכין ולכן קמתי מולה והיא הסתובבה ורצתה לברוח לחדר ואז דחפתי אותה..."**. הנה כי כן, אין מדובר מבחינת הנאשם בהדיפת תקיפה שלא כדין מצד המנוחה, אלא בתקיפתו אותה.

130. גם התנאים שעניינם סכנה מוחשית והמידיות של מעשה ההתגוננות שמקימים צורך בהגנה עצמית, אינם מתקיימים בענייננו, הן נוכח המפורט לעיל בהודעתו של הנאשם והן מקום בו הנאשם הוא שאחז בסכין ועשה בו שימוש. במצב דברים זה ברי כי הנאשם לא היה נתון בסכנה ממשית ולא היה צורך בתגובה מידית להדיפת תקיפה נטענת מצד המנוחה.

131. גם התנאי לפיו הנאשם לא הביא בהתנהגותו הפסולה לתקיפה תוך שהוא צופה מראש את אפשרות התפתחות הדברים עומד לחובתו. כזכור, לו אכן חש עצמו הנאשם מאוים כפי הנטען, היה עליו לבחור בחלופה שאינה דקירתה של המנוחה באמצעות סכין, אלא, למשל, הסתלקות מיידית מן המקום. ובפרט כך שעה שלטענת הנאשם, המנוחה הצטיידה בסכין מראש ואף הסתובבה עמה ברחבי הבית ואיימה עליו יום עובר לאירוע.

132. תנאי הנחיצות, לפיו לא ניתן היה להדוף את התקיפה בדרך אחרת, פוגענית פחות, הן מבחינה איכותית והן מבחינה כמותית, אינו חל בענייננו. הנאשם יכול היה למנוע את התקיפה הנטענת בידי המנוחה לו היה מתרחק מבעוד מועד מזירת האירוע ולו נקט באמצעים אחרים, פוגעניים פחות, בכדי להימנע מדקירת המנוחה. עמד על כך בית המשפט בע"פ 3916/15 אלישקוב נ' מדינת ישראל (13.11.2016):

"תנאי נחיצות המעשה דורש שלא תעמוד לנאשם אפשרות להדוף את התקיפה בכל דרך אחרת שהיא פוגענית פחות, הן מבחינת מציאת חלופה לפגיעה והן מבחינת מידת הכוח שהופעלה בהינתן שלא היה ניתן להימנע מפגיעה בתוקף בנסיבות העניין. נפסק זה מכבר כי תנאי זה דורש שהנאשם יפנה "לשימוש בכוח רק משוכח כי לא היה ניתן להדוף את התוקף באמצעות שימוש בחלופות אחרות, פוגעניות פחות, כגון פנייה לרשויות השלטון"

או נסיגה"

133. ולבסוף, גם לא מתקיים תנאי הפרופורציה, לפיו נדרש יחס ראוי בין הנזק הצפוי מפעולתו של המתגונן לבין הנזק הצפוי מן התקיפה. מחוות הדעת הפתולוגית (שלא נסתרה בידי ההגנה), עולה כי הנאשם דקר את המנוחה ארבע דקירות קטלניות נפרדות, אשר די היה בכל אחת מהן כדי להביא למותה, ואין ספק כי התנהלות זו של הנאשם אינה מקיימת את דרישת הפרופורציה. לעניין זה, מצינו בע"פ 735/12 פלוני נ' מדינת ישראל (29.8.2013):

"מעשה החורג מן המידה הדרושה להגנה על החיים ושלמות הגוף אינו עומד בדרישת הסבירות, שכן הוא מאבד את אופיו ההגנתי המקנה לו פטור מאחריות פלילית, והופך לתקיפה שמטרתה להעניש את התוקף. מעשה 'ענישה' בתגובה לתקיפה איננו סביר"

(וראה לעניין זה גם את פרשת אלישקוב).

134. **סיכום ביניים** - הנאשם לא דקר את המנוחה כדי להדוף תקיפה על ידיה. וכפי שהוא מסר בהודעותיו במשטרה, המנוחה כלל לא ניסתה לתקוף אותו אלא להימלט מפניו. אם כך, לא ניצבת בפנינו סיטואציה שבה נשקפה סכנה מוחשית לפגיעה בחייו או בגופו של הנאשם. על כך יש להוסיף כי גם אילו היה הנאשם מותקף על ידי המנוחה באופן חד צדדי, הרי שמעשי הדקירה בוודאי שלא כולם לא היו דרושים באופן מיידי על מנת להדוף את התקיפה. הנאשם דקר את המנוחה מספר פעמים - ארבע דקירות קטלניות נפרדות - מה שמצביע על כך שלא נשקפה לו סכנה מידית. שכן, הוא העיד, לפי גרסתו האחרונה, זו שלטענתו בפנינו היא הנכונה, כי הוא הוציא את הסכין מידי המנוחה. מחלקיק שניה זה, בו היה הסכין מוחזק בידי הנאשם, פגה הסכנה אותה ביקש למנוע. גם אם המנוחה "השתוללה" כגרסתו, הרי לא הייתה בהשתוללות זו, כאשר ידיה ריקות, כדי לסכן את חייו. במיוחד נכון הדבר כאשר הסכין שהיה מוחזק בידיה, מוחזק בשלב זה, כבר בידו.

יתר על כן: אין כל הסבר מדוע חזר הנאשם ודקר את המנוחה 4 פעמים, דקירות קשות ביותר, כאשר כל דקירה מהווה משום שחיטתה של המנוחה, כפי שאיים באזני בני משפחתה. וגם אם נאמר שהסכנה שחש הייתה כה גדולה, עד כדי שנדרשו דקירות נוספות, די היה בדקירה אחת בעלת פוטנציאל קטלני כדי לעצור את המנוחה. התגובה האמורה שאותה נקט הנאשם לא הייתה מחויבת המציאות כלל, ובוודאי שאינה מצדיקה את קיפוח חייה של המנוחה באופן בו הדברים נעשו. תגובתו חסרת הפרופורציה של הנאשם מוצאת ביטוי גם בכך שבעוד שלנאשם נגרמו חבלות קלות יחסית בידי, הרי שלמנוחה נגרמו חבלות רבות, שלפחות שלוש מהן קטלניות.

חוות דעת פסיכיאטרית מאת פרופ' טיאנו

135. מטעם ההגנה הוגשה, כאמור, חוות-דעת פסיכיאטרית מאת פרופ' טיאנו (נ/12), בגדרה הוא מספר כי בפעם השניה בה נפגש עם הנאשם, בעקבות ניסיונו להכניס את הנאשם למצב הרפיה "בהדרגה החל לעלות תכנים שמסתכמים לאירוע בו היא יוצאת מחדרה, מתקיימת קטטה שאת פרטיה ותוכנם לא ניתן בשלב זה לשחזר...". פרופ' טיאנו מדגיש כי "בבואנו לדון באבחנה מبدלת, יש לשקול מצב קיבעון ריגשי-קוגניטיבי והתחזות. באשר לקיבעון הרגשי - קוגניטיבי, מדובר במצב נפשי המופיע לעיתים כתגובה רגשית למצב דחק חריף, כפי שצפינו גם במקרים של הלם קרב. מדובר בחיזיון שהפרט בונה

לעצמו על אירוע חריף שעבר ונקבע בזכרונו, בו הוא בונה את סיפור החוויה החבלתית שעבר ברצף אירועים שאינם עונים לדרך בה הם אכן קרו במציאות. מצב זה דומה, לדעתי, למקרה שלפנינו... לא מצאתי תסמינים להתחזות".

136. כזכור, ביום 27.10.2016 הודיע בא כוח המאשימה כי הוא מוותר על חקירתו הנגדית של פרופ' טיאנו וכן כי הוא אינו מתנגד להגשת חוות הדעת, מבלי להסכים לאמור בה. לטענת הסנגורים, ויתור על חקירתו הנגדית של העד כמוה כהסכמה לאמור בחוות הדעת.

137. כבוד השופט (כתוארו אז) א' ברק הסביר בע"פ 639/79 אפללו נ' מדינת ישראל, פ"ד לד(3) 561 (1980), בעמ' 566, כי:

"עריכתה של חקירה שכנגד הוא עניין הנתון לשיקול דעתה של התביעה, והמסקנות שיש להסיק מהעדרה של חקירה זו הוא עניין הנתון לשיקול דעתו של בית-המשפט. תפקידו של בית-המשפט הוא לחשוף את האמת, כפי שהיא עולה מחומר הראיות אשר לפניו. לביצוע תפקידו זה על בית-המשפט להשתמש בשיקול דעתו באשר להערכת הראיות שהובאו לפניו. שיקול דעת זה אינו מוגבל בכלל נוקשה לפיו ראייה פלונית היא אמת, רק משום שהנאשם שהעיד עליה לא נחקר חקירה שכנגד. עם זאת, הימנעות מחקירה שכנגד עשויה להילקח בחשבון, במסגרת מכלול הנסיבות, שעה שבית-המשפט יבוא להעריך את הראיות ולשקול את משקלן. לעתים יהיה מקום ליתן לעובדה זו משקל ניכר... לעתים יהא מקום שלא ליתן לעובדה זו כל משקל"

[אציין, כי באותו עניין נמנעה התביעה מלחקור את הנאשם, בשל שביתת פרקליטים - ב.א.].

138. באופן דומה מציין יעקב קדמי **על הראיות** חלק רביעי (מהדורה משולבת ומעודכנת תש"ע-2009) בעמ' 1953, כי:

"גם אם מוותר היריב על חקירה שכנגד ודין ויתורו כדין 'הסכמה' כאמור, עדין אין הדבר מחייב את בית המשפט לקבל את גרסת העד כאמיתית"

ובעמ' 1957:

"נמנע בעל דין מחקירה נגדית של עד- רואים אותו, לכאורה, כמי שאינו חולק על דברי העד, אלא אם כן מוצג 'הסבר' להיעדרה של החקירה".

139. בענייננו, במועד המאוחר בו הוגשה חוות דעתו של פרופ' טיאנו בידי ההגנה, נותר סד זמנים קצר ביותר למאשימה להיערך לחקירה נגדית של המומחה, וטעם זה עומד ביסוד ויתורה של המאשימה. וכפי שראינו לעיל, אין מוטלת על בעל דין חובה לחקור עד בחקירה נגדית גם מקום בו הוא חולק על אותה עדות וקביעת משמעותה של הימנעות מחקירת העד נתונה לבית המשפט.

140. לגופו של עניין, עיון בחוות הדעת שערך פרופ' טיאנו מלמד כי לא איתר תסמיני התחזות אצל הנאשם, אולם גם הוא מתרשם שהנאשם דבק בגרסה שאינה תואמת את המציאות ואת הממצאים האובייקטיביים שנאספו בזירה. חוות דעתו די מצומצמת בהיקפה הענייני. המומחה מסביר מחד כי בשעתו אימץ הנאשם גרסה

אחת- עקב הטראומה שעבר, אך לאחר שעבר טיפול, הוא הובא למצב בו יוכל להעיד את גרסתו הנכונה. בחקירתו של הנאשם בפנינו, לא מצאתי גרסה חדשה, אלא גרסה חלקית, נקודתית וסלקטיבית, שאין בה כדי להועיל לו גם אם נאמצה במלואה.

141. כאמור, הנאשם שנטל הראיה רובץ על שכמו לעניין טענת ההגנה שלו - אמנם במידה של עודף מאזן ההסתברויות- לא יכול היה למסור גרסה מלאה וברורה באשר להתרחשות הדברים ברגעי האמת, כפי שהראינו לעיל. בית המשפט העליון התייחס רק לאחרונה לתופעה זו של אבדן זיכרון נקודתי וסלקטיבי בע"פ 3916/15 אלישקוב נ' מדינת ישראל (13.11.2016) כדלקמן:

"עם זאת, המערער לא הצליח להרים את הנטל כדי לסתור חזקה זו. בהקשר זה יוער, כי לא מצאתי שיש מקום לקבל את טענת המערער בדבר מצבו התודעתי המעורפל עקב המכות מצד המנוח וכתוצאה ממחלת הסוכרת ממנה הוא סובל, טענה שלא נתמכה בכל חוות דעת רפואית. המערער תיאר את האירוע בפירוט, ולא זכר אך את הרגעים הקריטיים שהובילו למעשה הקטלני. "אבדן זכרון" נקודתי וסלקטיבי שכזה אינו מספק הסבר מתקבל על הדעת היכול, כשלעצמו, להקים ספק בחזקת הכוונה."

142. דברים אלה, המתייחסים לטענת הגנה שהועלתה, ישימים גם לענייננו. הנאשם אינו יכול לחסות בצל הגנת ההגנה העצמית, מבלי שיביא ראיות דיות המקימות את התשתית העובדתית לטיעונו.

143. עולה אפוא, כי הנאשם לא הרים את הנטל להוכיח קיומם של התנאים המקימים את סייג ההגנה העצמית, ולפיכך דינה של טענה זו להידחות.

טענות באשר למחדלי חקירה

144. בחנתי בעיון גם את טענותיו של הנאשם באשר למחדלי חקירה. לא מצאתי בהן כל ממש. עצם העובדה כי כתם פלוני נתפס על ידי הנאשם ככתם חח"ד [חומר החשוד כדם - ב.א.], אין בה כדי לחייב את המשטרה לערוך בדיקה קונקרטיית לגביו. ראשית, בזירה היו אין סוף כתמי דם שמקורם במאבק. לא יעלה על הדעת כי המעבדה הניידת תיטול דגימה מכל רסיס דם שהתעופף בזירה בעת המאבק האלים. שנית, הובהר כי המדובר היה בכלל בכתם קפה (ראה עדות פקד ירון חירובסקי בעמודים 36 - 40 לפרוטוקול ישיבת יום 6.3.2016). ויודעים אנו כי כוס קפה התנפצה בזירה. שלישית, אין הנאשם מפרט מה תעלה או תגרע מן המארג הראייתי דגימה קונקרטיית של חח"ד אחד שנבחר על ידו בזירה המגואלת כולה בדם.

145. ואילו באשר לכלים שנתגלו בזירה, הרי לא ניתן היה לאתר כל קשר קונקרטי בינם לבין האירוע. החוקר דני ביטן נסה לברר את הקשר בינם לבין הזירה, אך לא קיבל מענה מן הנאשם. הואיל והנאשם הוא היחיד שיכול היה לשפוך אור על מעשי אותם חפצים בבית והאם שימשו בצורה כל שהיא בעת הסכסוך, והוא לא מסר בעניין זה מאום לחוקריו, הרי הוא במו ידיו מנע את בירור הסוגיה. על כן, יש למונעו מלהעלות טענות בעניין זה כעת.

דין- עבירת הרצח

146. ולאחר שעברנו על המסכת הראייתית שהובאה בפנינו, נשוב ונסכם בקצרה את העובדות שנקבעו

- לעיל, לצורך הקביעה האם נתמלאו כאן יסודות עבירת הרצח שעל-פי סעיף 300(א)(2) לחוק העונשין:
- א. המנוחה מצאה את מותה כתוצאה ממספר דקירות סכין שנדקרה בפלג גופה העליון, שלוש מהן קטלניות, באופן שכל אחת מהן בנפרד היה בה כדי להביא למותה.
  - ב. אין מחלוקת כיום שהנאשם הוא שעשה שימוש בסכין מטבח שאורך להבה 20 ס"מ.
  - ג. קבענו, כי המעשה לא נעשה לשם הגנה עצמית.
  - ד. הממצאים בזירה, כמו גם עדות הנאשם, מלמדים כי הנאשם קם ממקומו והתקרב אל המנוחה, אשר נסוגה אחור, לכיוון המעבר לחדרי המגורים שם נפלה חלל.
  - ה. הממצאים בזירה מעלים כי המנוחה נדקרה גם בהיותה עומדת וגם בהיות גופה כבר צמוד לפני הקרקע. על גופה נמצאו גם פצעי התגוננות.
  - ו. גם מעדות הקטין עולה כי הדקירה האחרונה נעשתה בהיות המנוחה שרועה כבר על הקרקע.
  - ז. מתחת לציפורני המנוחה לא נמצאו דגימות של חומר ביולוגי שמקורו בגוף הנאשם. מאידך, נמצא חומר כאמור, שמקורו בגוף המנוחה, תחת ציפורני אצבעות ידו הימנית של הנאשם.
  - ח. למדנו, כי בין הנאשם לבין המנוחה התקיים סכסוך שנמשך מספר שנים.
  - ט. עוד למדנו כי סמוך לאירוע איים הנאשם באזני עדים רבים כי ישים קץ לסכסוך בעת הקרובה. בחלק מן המקרים הוא איים מפורשות כי "ישחט" את המנוחה. במקרים אחרים הבהיר, בצורות שאינן משתמעות לשני פנים, כי ישים קץ לחיי המנוחה והקטין.
  - י. המנוחה חששה מאוד מפני הנאשם ביממה שקדמה לקיפוד פתיל חייה.
147. כידוע, להרשעה בעבירת רצח בכוונה תחילה לפי סעיף 300(א)(2) לחוק העונשין נדרש קיומם של שלושה יסודות, המרכיבים יחד את יסוד הכוונה המיוחדת הנדרשת בעבירה זו, כהגדרתו בסעיף 301 לחוק: **החלטה להמית, הכנה והעדר קנטור שקדם למעשה ההמתה** [ע"פ 3916/15 אלישקוב נ' מדינת ישראל (13.11.2016)]; ע"פ 7520/02 חמאתי נ' מדינת ישראל (4.2.2004); ע"פ 408,411/87 מדינת ישראל נ' גנדי (4.10.1988); ע"פ 8828/08 ניאזוב נ' מדינת ישראל, (3.2.2011); ע"פ 759/97 אליאבייב נ' מדינת ישראל, (16.4.2001)].
- במקרה שלפנינו, מתמקד הוויכוח בין הצדדים, בעיקרו, בשני יסודות: הכנה וכוונה מוקדמת.
148. באשר ל**יסוד ההכנה**: יסוד זה הינו יסוד פיזי טהור [ע"פ 8287/05 בחטרה נ' מדינת ישראל (11.8.2011)]. על-פי הנטען בכתב האישום, הצטייד הנאשם מראש בסכין לצורך קטילתה של המנוחה. כראיה לכך הוצבע על כך שבמטבח הבית, סמוך מאוד למקום ישיבת הנאשם עובר למעשה קטילת המנוחה, מצוי היה מתקן לסכינים, אשר חסרה בו סכין. הסכין ששמשה לקטילת המנוחה ונמצאה בזירה, תאמה למערכת הסכינים שבמתקן. מנגד, טוען הנאשם כי המנוחה היא אשר הצטיידה בסכין ואיימה בו עליו. כיוון שלאירוע לא היו עדים - פרט לנאשם, למנוחה והקטין - הרי על אף שאין אני נותן אמון רב בעדות הנאשם רב הגרסאות, הרי אין בכוחי לקבוע ממצא, ברמת הוודאות הנדרשת, לעניין נטילת הסכין. מנגד, אין מחלוקת כי הסכין הוחזקה בידי הנאשם, הטוען כי הוציאה מידי המנוחה. העובדה כי הנאשם אחז בסכין ועשה בה שימוש לדקירת המנוחה, אינה שנויה במחלוקת. בין אם נקבל את טענתו של הנאשם כי הוציא את הסכין מידי המנוחה ובין אם לאו, אין מחלוקת כי הוא אחז בסכין ודקר את המנוחה מספר פעמים דקירות מכוונות. עצם אחיזת הסכין, הנפתה לשם דקירת המנוחה, באופן חוזר ונשנה, יש בו משום מעשה חוזר ונשנה ביחס לכל אחת מן הדקירות הקטלניות. בפסיקה נאמר כי ההכנה יכול שתהא מעשה רגעי, המשולב ביסוד ההחלטה. כך, למשל, בע"פ 759/97 אליאבייב נ' מדינת ישראל, (16.4.2001):

"נכון הוא כי דרך כלל מעשה הכנה לביצוע המתה ניתן לאיתור תוך הפרדתו משלב קבלת ההחלטה להמית, ופעמים הוא מתבטא באקט חיצוני של הכנת מכשיר לביצוע ההמתה. עם זאת לא אחת החלטה להמית ומעשה הכנה להמתה שלובים ואחוזים זה בזה, ואלה יחדיו עשויים להתמזג עם מעשה ההמתה עצמו עד שאין פסק זמן נראה לעין בין זה לזה. ...ההלכה, שלפיה אין צורך שההכנה תתפוס שיעור זמן מסוים והיא יכולה להתגבש מניה וביה ואפילו תוך הזמן הקצר ביותר, היא כה מושרשת, שמן הראוי לא להרהר אחריה", כדברי השופט ד' לויין בפרשת טטרואשוילי [7], בעמ' 147. ראה גם ע"פ 553/77 תומא נ' מדינת ישראל [8], בעמ' 148-149. מצב דברים זה מתרחש לא אחת בעבירות המתה בחניקה בידיים שבהן ההחלטה להמית, מעשה ההכנה ומעשה ההמתה שלובים כולם זה בזה."

149. ואילו בפרשת אילישקוב חזר בית המשפט על הדברים בקצרה:

"יסוד ההכנה מאופיין במעשה פיזי שהוא הכנה למעשה ההמתה או הכנת כלי או חפץ אחר שנועד לביצוע מעשה ההמתה. המדובר במעשה שלרוב משולב עם ההחלטה להמית, כאשר ההכנה עשויה לבטא גם את גיבוש ההחלטה אצל הנאשם."

150. בע"פ 4523/14 חלילי נ' מדינת ישראל (20.1.2016) ציין בית המשפט:

"עוד יש להזכיר, כי בעבירת רצח המבוצעת באמצעות סכין, די בעצם אחיזת הסכין והפנייתה כלפי הקורבן, במטרה לנעוץ אותה בגופו, כדי לקיים את יסוד ההכנה."

151. על כן, עצם מעשה נטילת הסכין, בין מידי המנוחה ובין ממקום המצאו, אחיזתו כשהוא מכון לפגיעה, ושימוש בו לשם דקירותיה החוזרות ונשנות של המנוחה, מהווה משום מעשה הכנה, העונה על דרישות החוק.

152. ביחס ליסוד הכוונה - יסוד זה נוגע לדברים שבצפונות נפשו של הנאשם. מדרכו של עולם, כי התחקות אחר צפונות נפשו של אדם הינה מלאכה קשה. במקרה שלפנינו שני מסדים ראייתיים מלמדים על התקיימותו של יסוד זה בנאשם. המסד הראשון מצוי בחשיפת צפונות נפשו של הנאשם, אשר, כפי שקבעתי, חשף את כוונותיו בדברי האיום הברורים שהשמיע עד ליום שקדם למעשה. היסוד השני הינו יסוד המצוי בחזקות והנחות, הנלמדות מן השכל הישר ונסיון החיים.

שכן, אף אם לא הובאה ראיה ישירה באשר ליסוד הכוונה, הרי ניתן להסיק על דבר קיומה של כוונה באמצעות "חזקת הכוונה". לפי חזקה זו, ככלל, אדם מתכוון לתוצאות הטבעיות של מעשיו [ראה ע"פ 1855/05 אורקוש פקישקין נ' מדינת ישראל (23.4.2008), ע"פ 123/50 יעקובוביץ נ' מדינת ישראל, פ"ד (1) 514, 545 [1952], ע"פ 7520/02 חמאתי נ' מדינת ישראל [4.2.2004].] על חזקה זו מצאנו בע"פ 6167/99 בן שלוש נ' מדינת ישראל (1.9.2003):

"ההחלטה להמית מחיבת קיום כונה במישור השכלי - חזות או ציפייה של התוצאה הקטלנית, ובמישור הרגשי - רצון או שאיפה להשיג את התוצאה הקטלנית. מנסיבות מעשה ההמתה ניתן ללמוד על כוונת העושה. זוהי החזקה שבהגיון שאדם מתכוון לתוצאות הטבעיות של מעשהו, ואם לא נסתרה החזקה, ולו על דרך הטלת ספק סביר בדבר תחולתה, די בכך כדי להוכיח את כוונת הנאשם להמית את קורבנו."

153. בפסיקה אף פותחו מבחיני עזר, היכולים ללמד על קיומה של כוונה להמית, על פי מכלול נסיבות האירוע. בין אלה ניתן למנות את הכלי ששימש לביצוע ההמתה, ריבוי פגיעות בגוף הקרבן, מיקומן של הפגיעות, צורת ביצוען, אופן הביצוע, דברים שהוחלפו בין הנאשם לקרבן קודם לכן, מבחנים הנסמכים הן על עובדות והן על ראיות נסיבתיות [ראה ע"פ 290/87 סבאח נ' מדינת ישראל, (7.9.1988) וכן ע"פ 7520/02 חמאתי נ' מדינת ישראל (1.9.2003)].

מדינת ישראל (4.2.2004).

154. כך, גם התנהגותו של הנאשם לאחר מעשה, המתבטאת בהפקרת הקורבן, מבלי לדאוג להושיט לו עזרה, עשויה להעיד על עצמה כי גמלה בליבו של הנאשם כוונה להמית (ראה קדמי, על הדין בפלילים, חלק שלישי, [2006] בעמוד 1123, בהסתמך על דברים שנאמרו בע"פ 852/78 נגבקר נ' מדינת ישראל, פורסם בדף לפרקליט 203).

155. בענייננו, רדף הנאשם אחר קורבנו ודקרה מספר דקירות בסכין באזור צווארה. 3 מן הדקירות כונו ופגעו באזורים רגישים וחיוניים. מחומרת הפגיעות, נראה כי הנאשם כיוון את הסכין לאזורים אלה בכוונת מכוון. פצעי הדקירה מלמדים על כך כי המנוחה נשחטה. עורקי וורידי צווארה נחתכו וכך גם קנה הנשימה שלה. הדקירות החלו בהיותה במצב עמידה ולא הופסקו גם לאחר שהוכרעה. נראה, כי הנאשם לא חדל ממלאכתו עד אשר ראה את המנוחה שוכבת כשהיא מתבוססת בתוך שלולית דמה.

156. גם לאחר שנפלה המנוחה, לא עשה הנאשם ניסיון כשלהו לטפל בה או לעצור את זרימת הדם.

157. הנאשם לא הציג כל הסבר שיש בו, בנסיבות שהובאו, כדי לסתור או להפריך את חזקת הכוונה העולה ממעשיו והראיות שהובאו. הראיות מצביעות על כך כי פעל בכוונה לקטול את המנוחה, תוך מודעות לתוצאות מעשיו וחפץ בהגשמתן.

158. על כן, אנו קובעים כי נתקיימו יסודות ההכנה והכוונה שבעבירה. ביחס ל**קניטור מוקדם**, לא טענה ההגנה כל טענה של ממש, פרט לכך שהעירה כי יציאתה של המנוחה מחדרה כשהיא מנופפת בסכין, יש בה משום קניטור. בפרשת **אלישקוב** עמד בית המשפט על יסוד הקניטור:

"העדר קניטור משמעו שהנאשם פעל ללא שקדמה התגרות בתכוף למעשה, כאשר מבחן זה מכיר בכך שבמקרים מסוימים מסוגל אדם המצוי בסערת רגשות לאבד את שליטתו העצמית ולהביא בתוך כך למותו של המתגרה מבלי שמעשהו ייחשב לרצח. יסוד זה נבחן בבחינה משולבת, הכוללת בחובה קיומו של קניטור כפי שמתבטא במצבו הנפשי של הנאשם הספציפי."

159. בית המשפט הוסיף כי טענה כאמור לא תעמוד לנאשם הטוען להגנה עצמית:
"אין בידי לקבל את טענת המערער לפיה לא התקיים בו היסוד של העדר קניטור. בפתח הדברים יוער, כי ביסודה של פעולה שנעשתה בגדר הגנה עצמית - טענתו העיקרית של המערער - קיימים מחשבה ויישוב הדעת באשר לטיב הסכנה, מצב תודעה שעשוי לשלול את האפשרות שהמערער ביצע את מעשה ההמתה עקב אובדן עשתונות. אולם, משנמצא כי המערער לא פעל בהגנה עצמית, איני נדרש לסתירה האפשרית בטענותיו של המערער."

160. דברים אלה תואמים ככפפה ליד את האירועים שבפנינו ואת טענותיו הנוגדות של הנאשם.

161. מכל מקום, תיאורו של הנאשם את התנהגות המנוחה אין בו, אובייקטיבית, מבחינת ראותו של אדם סביר את המעשה, כקניטור. אף מבחינה סובייקטיבית אין בתיאורו כל תיאור שילמד על כך כי חש קניטור.

162. לאור הנסיבות המתוארות, נקבע כי הנאשם רצח את המנוחה וכי הוא מורשע בעבירת רצח כמשמעה בסעיף 300(א)(2) לחוק העונשין.

טענתו החליפית של הנאשם

163. כזכור, בפי הסנגורים טענה חלופית, לפיה גם אם יורשע הנאשם ברצח המנוחה, יש להטיל עליו עונש מופחת בהתאם להוראת סעיף 300א לחוק העונשין, בשל חריגה מועטה מתחום הסבירות הנדרש לשם החלת סייג ההגנה העצמית. בהקשר זה גורסת ההגנה, כי הוראת החוק הרלוונטית לעניינו של הנאשם הינה 300א(ב), בגדרה נקבע כי:

"300א. על אף האמור בסעיף 300, ניתן להטיל עונש קל מהקבוע בו, אם נעברה העבירה באחד מאלה:

...

(ב) במצב שבו מעשהו של הנאשם חרג במידה מועטה, בנסיבות הענין, מתחום הסבירות הנדרשת לפי סעיף 34טז לשם תחולת הסייג של הגנה עצמית, צורך או כורח, לפי סעיפים 34, 34יא, 34יב"

164. לטענת ההגנה, הנאשם הותקף בידי המנוחה במפתיע, באמצעות סכין, ומאחר שחש סכנה ממשית לחייו הוא נאלץ להגיב בצורה מיידית כדי להדוף את התקיפה ובתוך כך, בפרק זמן קצר ביותר ובעודו מתגונן מפני המנוחה, הוא דקר אותה מספר דקירות, בסמיכות זמנים בין אחת לשניה. לשיטתו, מעשהו זה חרג, בנסיבות העניין, רק במידה מועטה מתחום הסבירות הנדרשת למעשה הגנה עצמית לפי סעיף 34טז לחוק.

165. בדרך כלל, כפי שציינתי בתפ"ח (נצ' 8/10 **מדינת ישראל נ' סלאם** (20.12.2012), מקומו של דיון בענישה מופחתת על פי הוראת סעיף 300א לחוק העונשין, מעצם טיבו, בשלב הטיעונים לעונש, לאחר הרשעתו של הנאשם בהכרעת הדין בביצוע עבירת רצח. עם זאת, הפסיקה הכירה באפשרות לקיים דיון בטענה זו כבר בשלב הכרעת הדין בתיק, במקרים בהם הועלתה טענה לסייג מהרשימה הקבועה בסעיף 34 לחוק העונשין ונתקיים בה דיון לגופו. בפסק הדין בערעור על פסק הדין- ע"פ 774/13 **סלאם נ' מדינת ישראל** (27.11.2014), סייג בית המשפט העליון את מקומה הגיאומטרי של הטענה לשלב זה, רק למקרים ספורים, בהם אין הטענה סותרת קו הגנה אחר שנקט הנאשם, אלא שהיא למעשה טענה שהינה נגזרת של קו הגנתו- כגון שטען טענת הגנה של אי שפיות תוך שהובאו לעניין זה ראיות, אשר מעצם טיבן עשויות לשמש לצורך שני הסעיפים (דהיינו הן לעניין תחולתו של הסייג והן לעניין ענישה מופחתת). כך, למשל, בפסק בע"פ 8287/05 **בחרזה נ' מדינת ישראל** (11.8.2011):

"עם זאת, אני סבור כי לעיתים ראוי לצדדים להתייחס כבר במהלך המשפט לאפשרות של ענישה מופחתת לפי סעיף 300א, מאחר והתשתית העובדתית הנפרסת במהלך המשפט לרבות חוות דעת המומחים בתחום הנפשי, עשויה לשמש לצורך שני הסעיפים, וטוב תעשה הערכאה הדיונית אם תנחה את הצדדים בהתאם, כפי שאכן נעשה בענייננו".

166. על דברים דומים חזר בית המשפט בע"פ 7010/09 **אבשלומוב נ' מדינת ישראל** (5.7.2012):

"עם זאת, מאחר שבפרקטיקה הצדדים מסתמכים לעיתים על חוות הדעת שהוגשו במהלך המשפט... אני סבור כי במקרים בהם הדיון מתמקד בשאלת אחריותו הפלילית של הנאשם וברי כי הטענה לענישה מופחתת תועלה כטענה עמוד 50

חלופית בשלב גזר הדין, יש מקרים בהם ראוי לצדדים להתייחס כבר במהלך המשפט לאפשרות של התקיימות הרכיבים הנדרשים לצורך סעיף 300א. זאת, מאחר שהתשתית העובדתית הנפרסת במהלך המשפט לרבות חוות דעת המומחים בתחום הנפשי עשויה לשמש לצורך שני הסעיפים ומאחר שהמומחים נמצאים ממילא על דוכן העדים והדבר עשוי לחסוך הבאתם לעדות נוספת, או המצאת חוות דעת נוספות בשלב גזירת העונש".

167. כזכור, מיקד הנאשם את הגנתו בטענה להגנה עצמית מפני ניסיון התקיפה בידי המנוחה ודבק בגרסה זו בעדותו בפנינו. במסגרת בחינת טענת ההגנה העצמית, ממילא היה מקום לברר גם את סבירות האמצעים שנקט לצורך הגנתו העצמית. לעומתו טענה המאשימה, בין היתר, כי יסודותיו של סייג ההגנה העצמית אינם מתקיימים בענייננו, כך שכבר בשלב זה פרוסה בפני בית המשפט התשתית הראייתית הנדרשת גם לעניין דיון בטענת אחריות מופחתת, בהתאם להוראת סעיף 300א(ב), לה טוען הנאשם. מעת שקבע בית המשפט כי הנאשם חרג במעשיו ממתחם הסבירות, נותר לבדוק רק את מידת חריגה מתחום הסבירות. על כן, סבורני כי במקרה דנן בדין העלו הסניגורים את הטענה החליפית בשלב זה, ומן הראוי כי תבחן על ידינו כבר עתה.
168. בע"פ 1902/10 אדרי נ' מדינת ישראל (7.1.2013) נקבע כי:

"לא מתקבלת על הדעת גם הטענה לפיה מתקיימים בעניינו של המערער תנאי סעיף 300א(ב) לחוק העונשין, לפיו יש להטיל אחריות מופחתת על מי שחרג במידה מועטה מתחום הסבירות הנדרש לשם תחולת סייג ההגנה העצמית. ירי של ארבע ריות לעבר גבו של אדם הנמלט מן היורה אינו יכול להיחשב כ"חריגה במידה מועטה, בנסיבות העניין, מתחום הסבירות הנדרשת לפי סעיף 34טז לשם תחולת הסייג של הגנה עצמית", אפילו היה בידו של הנמלט סכין".

[כן ראו: ע"פ 8564/07 גונצ'ר נ' מדינת ישראל (25.5.2011)]

169. ובהתאמה לענייננו, מסקנתנו החד משמעית לפיה ארבע הדקירות הקטלניות אותן דקר הנאשם את המנוחה לא היו נחוצות וחרגו מתחום הסביר בנסיבות העניין, מביאה בהכרח למסקנה כי גם דינה של טענה זו של הנאשם להידחות. אין לומר כי אדם המבקש להתגונן מפני סכנה על חייו, שמקורה בסכין המוחזק בידי בת זוגו, יאלץ לנקוט אמצעים חריפים נוספים לאחר שהוציא מידה את הסכין. לכל היותר, ניתן אולי היה, בדוחק, לקבל כסבירה תקיפה נגדית כלשהי במגמה לנטרלה, ללא שימוש בסכין. במקרה שלפנינו אף איני רואה צורך להגדיר מהי חריגה קלה מתחום הסביר. שכן, דקירות סכין כה מרובות באזור כה רגיש כצווארה של המנוחה, לרבות דקירה לאחר שהוכרעה ונפלה, תוך חיתוך כלי הדם הראשיים המזינים את המוח וקטיעת קנה הנשימה, לעולם אינן מהוות חריגה רק במידה מועטה מתחום הסביר. מדובר בחריגה רבתי מכל אמות מידה סבירות של התגוננות עצמית. מדובר במעשה חמור מכון מטרה, שאין בינו לבין אמות מידה של התגוננות סבירה ולא כלום. על כן, איני רואה כל מקום לראות במעשהו הנואל של הנאשם מעשה החורג במקצת (או "במידה מועטה", כלשון החוק) מתחום הסבירות, הנדרש לפי סעיף 34טז הנ"ל.

לפיכך - הטענה החליפית באשר לענישה מופחתת, נדחית כבר בשלב זה.

סוף דבר

לאור קיבוץ הדברים שהבאתי בהכרעת הדין שלעיל, הרי לו תשמע דעתי, נרשע את הנאשם בעבירת רצח כמשמעה בסעיף 300א(2) לחוק העונשין, התשל"ז-1977, תוך דחיית טענתו החלופית של הנאשם באשר לענישה מופחתת.

ב' ארבל, שופט
סגן נשיא

כבוד השופט הבכיר שאהר אטרש:

מסכים לחוות דעתו המפורטת, היסודית והמקיפה של חברי כב' סגן הנשיא בנימין ארבל.

שאהר אטרש, שופט בכיר

כבוד השופט יונתן אברהם:

מסכים ומצטרף לחוות דעתו של חברי סגן הנשיא בנימין ארבל.

יונתן אברהם, שופט

הוחלט איפוא פה אחד כאמור בחוות דעתו של כבוד השופט בנימין ארבל.

ניתן והודע היום ד' שבט תשע"ז, 31/01/2017 במעמד הנוכחים.

יונתן אברהם, שופט

שאהר אטרש, שופט בכיר

בנימין ארבל, סגן נשיא

גזר דין

הנאשם הורשע על ידינו זה עתה בעבירת רצח בניגוד לסעיף 300(א)(2) לחוק העונשין התשל"ז - 1977 בשל כך שביום 16.6.15 רצח את בת זוגו לחיים ואם בנו, ... ז"ל.

העובדות הנוגעות להרשעה מפורטות בהכרעת הדין שניתנה על ידינו זה עתה.

רק נציין כי מעשהו של הנאשם בא על רקע סכסוך שנגע לכוונת הצדדים להיפרד וחלוקת הרכוש שביניהם.

בבוקרו של יום האירוע, דקר הנאשם את המנוחה 4 דקירות באזור צווארה, 3 מתוך דקירות אלה, אשר חתכו את כלי הדם בצווארה ואת קנה הנשימה, היו כה קשות, עד שכל אחת מהן בנפרד די היה בה כדי להביא למותה של המנוחה. המעשים האיומים נעשו לנגד עיניו של בנם הקטין של בני הזוג. הילד, אשר נותר ללא אם - שהיתה הקרוב היחיד לו - ישא את משא המראה הנורא משך כל ימי חייו.

על הסבל הנורא שנגזר על בני המשפחה ועל הילד הקטין שנותר ללא אם, שום עונש או פיצוי לא יכפרו.

משא הסבל הנורא שסובלת המשפחה הושמע בפנינו מפי אחות המנוחה הגב' ..... פירטה באופן היוצא מן הלב וקורע את הלב, את הסבל שסובל כל אחד מבני המשפחה, את הסבל הנורא שנגזר על אימם המבוגרת לשאת ובמיוחד פירטה בפנינו אודות מצבו המכמיר של הקטין שנותר יתום. נצטט רק חלק מן הדברים הנוגעים לילד זה שהוכה באחת מכה כה קשה:

"ויש ילד אחד, מדהים, שנותר יתום מאם שאהב כל כך ושאהבה אותו כל כך, שהיה כל חייה ועולמה והיא הייתה כל חייו, ונושא איתו כל יום את הידיעה הקשה מנשוא ואולי אף את המראה הזה של "אבא דקר את אמא" כפי שהתבטא מאות פעמים... ילד שבבוקר נוראי אחד איבד את אמו אהובתו וחי את הבור הגדול הזה שנפער בחייו יום יום.

הקטין, לכאורה, עטוף, באהבה של כל בני המשפחה מגדול עד קטן, מטופל וכולם דואגים לכל צרכיו ודבר לא נחסך ממנו, בדיוק כפי שנהגה אמו איתו. אבל לעולם, לעולם, אין לו אמא יותר. שום טיפול, שום חיי שפע, גם בעיניו של ילד, אינם תחליף לאמא שנחטפה מחייו ברגע, לא ימלאו את החסר הזה. והחסר הזה הוא ענק".

הנאשם עצמו נמנע מלומר דבר באשר לעונשו. הוא אף לא הביע כל חרטה בפנינו.

נוכח כל האמור, אנו מחליטים לגזור על הנאשם את עונש החובה הקבוע בחוק, דהיינו מאסר עולם.

באשר לפיצוי, נוכח הדברים ששמענו, נוכח האובדן הנורא שסבל ויסבול בנה של המנוחה, אשר הינו ילד בעל צרכים מיוחדים, ואשר איבד באחת את תמיכתה החשובה שבעתיים של אמו, אנו קובעים כי הנאשם יפצה את הילד (אשר פרטיו ופרטי אפוטרופסו ימסרו על ידי הפרקליטות למזכירות) בסך של 258,000 ₪.

זכות ערעור תוך 45 יום לבית משפט העליון.

ניתן והודע היום ד' שבט תשע"ז, 31/01/2017 במעמד הנוכחים.

יונתן אברהם, שופט

שאהר אטרש, שופט בכיר

בנימין ארבל, סגן נשיא

החלטה

בהסכמת הצדדים, יפורסמו הכרעת הדין וגזר הדין ללא כל פרטים מזהים של המנוחה ובני משפחתה ובמיוחד לא פרטי הקטין.

ניתן והודע היום ד' שבט תשע"ז, 31/01/2017 במעמד הנוכחים.

יונתן אברהם, שופט

שאהר אטרש, שופט בכיר

בנימין ארבל, סגן נשיא